

CYFNOD SYLFAEN

ARSYLWI AC ASESU

2010

GWEITHGAREDDAU

CYNNWYS

Datblygiad Creadigol

Celf o'r Amgylchedd	1
Symud Wŷ	3

Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd

Dros y Bont!	5
Anifail yn croesi	7
Sgiliau mapio Bee-Bot	9
Adeiladu cartref i Colin y Cranc!	11
Cestyll, Ffogydd a Chychod! (<i>flwch Small World</i>)	13
Cestyll, Ffogydd a Chychod! (<i>Adeiladwch gwch</i>)	15
Colin y Cranc - Y Daith Adref!	17
Dilyn fi os gelli di!	19
Sut I Edrych yn Dda - wedi Gwisgo!	21
Tylwythen deg ar goll	23
Tŷ Bach Twt!	25
Pentref/Dinas Dywod (<i>Creu pentref tywod</i>)	27
Pentref/Dinas Dywod (<i>Tynnu llun pobl tywod</i>)	29
Helfa Drysor	31
Llosgrynydd, Llosgrynydd	33
Pwy ydy Colin y Cranc!	35

Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu

Llyfr Gwybodaeth	37

Datblygiad Mathemategol

Holl Hwyl y Ffair (<i>Cynllunio ac adeiladu drysfa</i>)	39
Holl Hwyl y Ffair (<i>Creu redi ffair</i>)	41
Her y Castell (<i>Adeiladwch gastell gyda blociau uned pren</i>)	43
Her y Castell (<i>Adeiladwch gastell gan defnyddio patrymau cymesuro!</i>)	45
Trin Data	47

Y Blocia Uchaf	49
Blociau Hiraf	51
Gwneud Siap	53
Sanau Mathemategol	55
Y Gêm Targedau Rhif!	57
Cestyll Tywod	59
Siapiau Tywod (<i>Gwneud Cy;choedd yn y Tywod</i>)	61
Siapiau Tywod (<i>Adeiladu cestyll tywod</i>)	63
Dosbarthu Cragen a Cherigyn	65

Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol

Amser maith yn oll (Tasg A) (<i>Pwyll a Rhiannon yn cyfarfod</i>)	67
Amser maith yn oll (Tasg B) (<i>Addurnwch ffrog briodas i Rhiannon</i>)	69
Amser maith yn oll (Tasg A) (<i>Nyangara</i>)	71
Amser maith yn oll (Tasg B) (<i>dwyn y stori i gof</i>)	73

Datblygiad Corfforol

Y Parti ar y Traeth (<i>'Bwrw'r Bwced'</i>)	75
Y Parti ar y Traeth (<i>'Patrymau a Llwybrau'</i>)	77
Planed Chwarae (<i>'Creaduriaid Craff'</i>)	79
Planed Chwarae (<i>'Ar Garlam i'r Gofod'</i>)	81

Celf o'r Amgylchedd

Gweithgaredd: Creu darn o gelf sy'n efelychu coetir naturiol, gan gopio'r ffotograff a ddarparwyd.

Prif ffocws y gwaith arsylwi: Datblygiad creadigol

Meysydd dysgu eraill: Gwybodaeth a dealltwriaeth o'r byd, Sgiliau iaith, llythrennedd a chyfathrebu

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
20 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Rhannwch y grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn gweithio ar y senario a bydd yr hanner arall yn arsylwi. Darllenwch y senario yn uchel ac esboniwch mai'r broses sy'n bwysig ac nid cael cynnyrch caboledig, gorffenedig.	Clipfyrddau a beiros, ffotograff, prennau bach (os nad ydynt ar gael yn hawdd ar y safle), llinyn, siswrn, hesian, gwrthrychau naturiol.
40 munud	Gweithgaredd (Y Dasg Gyntaf)	Ail greu darn o gelf naturiol gan ddefnyddio yr adnoddau a ddarparwyd.	ffotograff, prennau bach (os nad ydynt ar gael yn hawdd ar y safle), llinyn, siswrn, hesian, gwrthrychau naturiol.
10 munud	Trafodaeth am y gweithgaredd		

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Creu darn o gelf sy'n efelychu coetir naturiol, gan gopio'r ffotograff a ddarparwyd.

Nodiadau i'ch helpu:

- Rhaid i chi edrych ar y llun er mwyn ceisio ail greu y gwrthrych
- I greu y ffram rhaid defnyddio brigau, a dilyn y cyfarwyddiadau creu cwlwm
- Nawr defnyddiwch yr adnoddau ddarparwyd ac unrhyw rai eraill y gallwch eu canfod o amgylch y lle i addurno y ffram.
- Rhaid cwblhau yn yr amser a benodwyd.

Symud Wŷ

Gweithgaredd: Cludo wŷ o un lle i'r llall heb gyffwrdd ag ef. Rhaid i chi greu teclyn cario gan ddefnyddio'r deunyddiau a ddarparwyd.

Prif ffocws y gwaith arsylwi: Datblygiad creadigol

Meysydd dysgu eraill: Gwybodaeth a dealltwriaeth o'r byd, Sgiliau iaith, llythrennedd a chyfathrebu

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
20 munud	Cyflwyniad i'r grŵp		Clipfyrddau a beiros
40 munud	Gweithgaredd (Y Ail Gyntaf)	Symud wŷ o gwmpas cwrs her heb ddefnyddio eich dwylo.	Wy, aderyn a nyth, gwrthrychau ar gyfer cwrs rhwystrau, adnoddau naturiol e.e. prennau bach, dail, mwsogl, plu, rhai darnau bach o linyrn, tŵls
10 munud	Trafodaeth am y gweithgaredd		

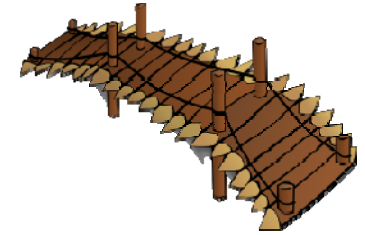
Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Cludo ŵy o un lle i'r llall heb gyffwrdd ag ef. Rhaid i chi greu teclyn cario gan ddefnyddio'r deunyddiau a ddarparwyd.

Nodiadau i'ch helpu:

- Byddwch yn cael ŵy a rhaid i chi ei gludo yn ôl ar ei fam heb eu dorri a heb ddefnyddio eich dwylo.
- Rhaid I chi wneud teclyn i'w gario gan ddefnyddio yr adnoddau a ddarparwyd.
- Ynas cario yr ŵy o gwmpas cwrs her a'i roi yn ôl yn y nyth gyda'i fam.

Dros y Bont!

Gweithgaredd: Arbrofi gyda deunyddiau bob dydd i adeiladu pont.

Prif ganolbwynt arsylwi: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r byd

Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Corfforol, Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol, Datblygiad Creadigol, Datblygiad Mathemategol, Datblygu'r Gymraeg

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
5 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Darllen y sialens a rhannwch y taflenni arsylwi. Rhannwch y grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn cyflawni's dasg a'r hanner arall yn arsylwi. Eglurwch nad ydym yncamolbwyntio ar waith gorffenedig caboledig, ond yn hytrach y broses o wneud y gwaith	Llyfrau cyfeirnod a ffotograffau, deunyddiau, yn cynnwys gwellt a charbord, staplwr a staplau, selotep, pegiau, llinyn, siswrn, Cyllell Crefft, ceir tegan x12
35 munud	Gweithgaredd	Mae hanner y grŵp yn cyflawni'r dasg, a'r hanner arall yn arsylwi.	
20 munud	Y grwpiau'n ymgynnull i drafod.	Pa gyfleoedd sydd ar gael I arsylwi ac asesu	

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Arbrofi gyda deunyddiau bob dydd i adeiladu pont.

Nodiadau i'ch helpu:

- Gweithiwch mewn grwpiau 0 3-5
- Defnyddiwch lyfrau gwybodaeth a lluniau i benderfynu pa fath o bont i'w hadeiladu
- Ymchwiliwch yr adnoddau
- Ewch ati i arbrofi gyda'r adnoddau ac adeiladu pont a all ddal un car neu fwy
- Dylai gael o leiaf 2 dwr/cynhaliwr a mesur a leiaf fedr.
- A allwch chi gymharu eich adnoddau cyfeirnod a nodi gwahaniaethau a nodweddion sy'n debyg

Anifail yn croesi

Gweithgaredd: Darganfod/Creadigol - Rhoi problem i'r ymarferwyr dan do neu yn yr awyr agored. Arsylwi sut y defnyddir yr adnoddau a'r deunyddiau a ddarparwyd a sut mae ymarferwyr yn gweithio i ddatrys y broblem.

Prif Ffocws yr Arsylwi_Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd. Gellir arsylwi ar feysydd eraill yn ogystal ag agweddau plant at ddysgu.

Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Creadigol

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad i'r grŵp.	Trosolwg o brif negeseuon arsylwi ar blant o chwarae a ysgogir gan blant. Pam mae'n bwysig arsylwi? Amser cynllunio ar gyfer arsylwadau. Sut mae'n llywio gwaith cynllunio yn y dyfodol? Pam mae chwarae a ysgogir gan blant yn bwysig? Yr hyn y dylid cadw golwg amdano? Ffyrdd o arsylwi.	2 x Flwch o adnoddau, Camerâu, Camera fideo, YsgrifbinnauPost its, Recordydd tâp, Defnydd llawn o ddeunyddiau awyr agored naturiol
5 munud	Cyflwyniad i'r senario	Blwch byd bychan i anifeiliaid y goedwig. Creu'r senario ag offer yn arwain o stori neu newyddion lleol am lifogydd. Mae angen i'r anifeiliaid gyrraedd yr ochr arall i'r afon i ddod o hyd i fwyd. Mae'r afon yn ddwfn iawn ac ni allant nofio na cherdded ar ei thraws. Sut y gallwn helpu'r anifeiliaid i gyrraedd yr ochr arall?	Deunydd glas ar gyfer yr afon/blwch â dŵr. Anifeiliaid byd bychan.
20 munud	Rhannu'r ymarferwyr yn ddau grŵp. Rhannu pob grŵp unwaith eto gyda'r naill hanner yn cyflawni tasg a'r llall yn arsylwi.	Yn y grŵp trafod beth fyddai'r ffordd orau o groesi'r afon? Yr ymarferwyr i edrych ar yr adnoddau sydd ar gael a phenderfynu sut y gallent helpu'r anifeiliaid.	Blwch adnoddau yn cynnwys gwahanol ddeunyddiau, cortyn, cerdyn, cynwysyddion plastig, canghennau ac ati
5 munud	STOP-pwynt myfyrio	Beth sy'n digwydd? Pa adnoddau y gallwn eu hychwanegu?	Papur mawr, Deunydd mawr Storiâu, Lluniau pontydd a chychod, Mapiau
10 munud	Parhau i adeiladu'r bont/cwch	Ymestyn eu chwarae ag adnoddau ychwanegol.	Symbolau map Cynllunio Gwneud dyluniad Chwarae rôl
10 munud	Myfyrio ac adborth o'r dasg	Pa arsylwadau a wnaed? Sut y gall hyn fwydo i mewn i'ch gwaith cynllunio yn y dyfodol??	

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Darganfod/Creadigol - Rhoi problem i'r ymarferwyr dan do neu yn yr awyr agored. Arsylwi sut y defnyddir yr adnoddau a'r deunyddiau a ddarparwyd a sut mae ymarferwyr yn gweithio i ddatrys y broblem.

Nodiadau i'ch helpu:

- Sicrhewch fod yr adnoddau i gyd yn barod gennych.
- Pa sgiliau sydd yn cael eu datblygu a'u hatgyfnerthu.
- Sut gall y sgiliau hyn gael eu datblygu ymhellach?
- Pa arsylwadau a wnaed?
- Sut y gall hyn fwydo i mewn i'ch gwaith cynllunio yn y dyfodol?

Sgiliau mapio Bee-Bot

Gweithgaredd: Sgiliau mapio Bee-Bot.			
Prif ffocws yr arsylwi: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd			
Meysydd Dysgu Eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol			
Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
5 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Rhannu'r grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn gweithio ar y senario a'r hanner arall fydd yr arsylwyr. Darllen y senario yn uchel ac esbonio nad ydym yn edrych am gynnyrch gorffenedig caboledig ond yn hytrach y broses. Dylai arsylwadau a wneir ganolbwyntio ar sgiliau a'r camau dysgu nesaf.	Bee bots, Roamer, gridiau, ffotograffau, cartref Colin Copïau o Datblygu Gwybodaeth a Dealltwriaeth Sgiliau ac Ystod o'r Fframwaith.
15 munud	Gweithgaredd	Gweithio mewn grwpiau bach Gan ddefnyddio'r grid a ddarparwyd rhoi'r nodweddion daearyddol mewn sgwariau ar y grid. Enwi'r nodweddion daearyddol. Rhaglennu Colin y Cranc i deithio ar draws y map i'w gartref. Cofio gweithio gyda'ch gilydd i wneud penderfyniadau.	
10 munud	Casglu'r grwpiau at ei gilydd ar gyfer trafodaeth. Trosolwg o sgiliau o'r Fframwaith - Sgiliau ac Ystod Gweithio mewn grwpiau bach Casglu'r ddau grŵp at ei gilydd i drafod. Y cynadleddwyr i roi'r adnoddau yn ôl ar gyfer y grŵp nesaf.	Trafod yr arsylwadau a wnaed. Gan ddefnyddio'r trosolwg o sgiliau o'r Fframwaith - Sgiliau ac Ystod. Gweithio mewn grwpiau o bedwar - Ystyried: Beth? - parthed: ymagwedd tuag at y dasg, dewisiadau a wnaed, sgiliau datrys problemau, Sut? - parthed: ymagwedd unigol /tîm / cydweithredol, iaith a ddefnyddiwyd, penderfyniadau a wnaed, syniadau priodol, cyfranogiad yn y dasg, diddordeb yn y gweithgaredd, meddwl parhaus ac ati.	

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

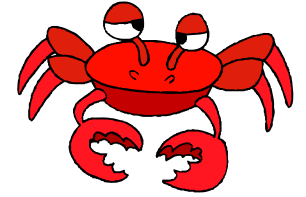
Gweithgaredd: Sgiliau mapio Bee-Bot.

Nodiadau i'ch helpu:

Gofynnir i chi weithio mewn grwpiau a rhaglennu Colin er mwyn iddo allu dod o hyd i'w gartref.

- Rhaid i chi osod ffotograffau o nodweddion daearyddol ar y grid a ddarparwyd.
- Rhaglennwch Colin y Cranc i deithio i bob nodwedd ddaearyddol ar ei ffordd adref.
- A allwch chi feddwl am daith wahanol sy'n fyrrach ac yn fwy uniongyrchol i Colin.

Adeiladu cartref i Colin y Cranc!

Gweithgaredd: Adeiladu cartref i Colin y Cranc.			
Prif ffocws yr arsylwi: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd - Yn yr Awyr Agored			
Meysydd Dysgu Eraill: Datblygiad Personol a chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth ddiwylliannol, Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Creadigol			
Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau
10 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Rhannu'r grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn gweithio ar y senario a'r hanner arall fydd yr arsylwyr. Darllen y senario yn uchel ac esbonio nad ydym yn edrych am gynnyrch gorffenedig caboledig ond yn hytrach y broses. Dylai arsylwadau a wneir ganolbwyntio ar sgiliau a'r camau dysgu nesaf.	Dewis o grancod - o wahanol faint, Clipfyrddau a phensiliau, casgliad o ddeunyddiau o'r traeth, cortyn, siswrn,
30 munud	Gweithgaredd	Rydych yn mynd i wneud cartref i Colin y Cranc gan ddefnyddio deunyddiau naturiol a ganfuwyd ar y traeth (byddwch hefyd yn cael rhai deunyddiau eraill i'ch helpu gyda'r gwaith adeiladu). Rhaid sicrhau bod eich cartref: -mewn llecyn diogel - yn ddigon cryf i wrthsefyll y tywydd yn yr ardal o'i amgylch - yn strwythur cain - yn gyfforddus i Colin Cofio gweithio fel tîm i ddylunio a chynllunio eich cartref.	Copiau o Datblygu Gwybodaeth a Dealltwriaeth - Sgiliau ac Ystod o'r Fframwaith.
20 munud	Casglu'r grwpiau at ei gilydd ar gyfer trafodaeth. Trosolwg o sgiliau o'r Fframwaith - Sgiliau ac Ystod. Gweithio mewn grwpiau bach Casglu'r ddau grŵp at ei gilydd i drafod. Y cynadleddwyr i roi'r adnoddau yn ôl ar y traeth ar gyfer y grŵp nesaf	Trafod yr arsylwadau a wnaed. Gan ddefnyddio'r trosolwg o sgiliau o'r Fframwaith - Sgiliau ac Ystod Gweithio mewn grwpiau o bedwar - Ystyried: Beth? - parthed: ymagwedd tuag at y dasg, dewisiadau a wnaed, sgiliau datrys problemau, Sut? - parthed: ymagwedd unigol /tîm / cydweithredol, iaith a ddefnyddiwyd, penderfyniadau a wnaed, amcangyfrifiadau, syniadau priodol, cyfranogiad yn y dasg, diddordeb yn y gweithgaredd ac ati.	

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Adeiladu cartref i Colin y Cranc.

Nodiadau i'ch helpu:

Gofynnir i chi weithio mewn grwpiau a gwneud cartref i Colin y Cranc

- Gallwch gasglu deunyddiau naturiol o'r traeth
- Rhaid i chi wneud cartref sy'n ddigon mawr i'ch cranc orffwys ynddo.
- Rhaid sicrhau bod Colin yn ddiogel a'i fod yn gallu byw yn ei gartref pan fydd y llanw yn dod i mewn.
- Ystyriwch y tywydd a sicrhewch fod y cartref yn ddigon cryf i wrthsefyll y tywydd.

Cestyll, Ffesydd a Chychod!

Gweithgaredd: Her cestyll, ffesydd a chychod: Defnyddiwch flwch Small World i greu castell ac adeiladu ffos o'i amgylch sy'n dal/cludo dŵr.

Prif ffocws yr arsylwi: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd

Arsylwadau eraill o bwys: Agweddau ar ddysgu, dynameg grŵp, gwaith tîm, dyfalbarhad, natur benderfynol ac ati

Meysydd dysgu eraill: Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Corfforol, Datblygiad Creadigol, Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol, Datblygu'r Gymraeg

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad	Darllenwch yr her gan roi dewisiadau ynghylch sut i arsylwi. Cyflwynwch y blwch Small World.	
30 munud	Gweithgaredd	Rhannwch y grŵp yn ddau; un hanner i gymryd rhan yn y gweithgaredd, a'r hanner arall i arsylwi.	Ar gyfer cyfranogwyr: Blwch Fantasy Small World, gwteri, pibellau, cynwysyddion dŵr, tâp masgio, llinyn ac ati Ar gyfer arsylwyr: Camera, nodiadau post-it, pad ysgrifennu, beiros
15 munud	Trafodaeth	Dewch â'r grwpiau ynghyd i drafod a myfyrio.	Siart troi a phennu blaen ffelt

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Defnyddiwch flwch Small World i greu castell ac adeiladu ffos o'i amgylch sy'n dal/cludo dŵr.

Nodiadau i'ch helpu:

- Sicrhewch fod yr holl adnoddau ar gael.
- Pa sgiliau sy'n cael eu datblygu a'u hatgyfnerthu?
- Sut y gellid ymestyn/gwahaniaethu'r sgiliau hyn?

Cestyll, Ffogydd a Chychod!

Gweithgaredd: Her cestyll, ffogydd a chychod: Adeiladwch gwch ar gyfer y ffos! Dylai fod yn gallu cario pobl i'r ochr draw. Edrychwch i weld faint o bobl y mae'n gallu eu cario cyn suddo!

Prif ffocws yr arsylwi: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd

Arsylwadau eraill o bwys: Agweddau ar ddysgu, dynameg grŵp, gwaith tîm, dyfalbarhad, natur benderfynol ac ati

Meysydd dysgu eraill: Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Corfforol, Datblygiad Creadigol, Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol, Datblygu'r Gymraeg

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad	Darllenwch yr her gan roi dewisiadau ynghylch sut i arsylwi	
30 munud	Gweithgaredd	Grwpiau'n newid - bydd yr arsylwyr yn cymryd rhan yn y gweithgaredd nawr, gan ddefnyddio'r castell a'r ffos y mae'r grŵp arall wedi'u hadeiladu	Deunyddiau ar gyfer adeiladu cwch- casgliad o ddeunyddiau wedi'u hailgylchu- plastig, ffoil, papur, cerdyn ac ati Glud, tâp selo, deunyddiau ar gyfer cysylltu Blwch Fantasy Early Excellence Small World Pobl chwarae Clipfwrdd/ siart cyfrif
15 munud	Trafodaeth / Myfyrio	Dewch â'r grwpiau ynghyd i drafod a myfyrio	Siart troi a phennu blaen ffelt

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Adeiladwch gwch sy'n arnofio yn y ffos! Dylai fedru cario pobl i'r ochr draw. Edrychwch i weld faint o bobl y mae'n gallu eu cario cyn suddo!

Nodiadau i'ch helpu:

- Sicrhewch fod yr holl adnoddau ar gael.
- Pa sgiliau sy'n cael eu datblygu a'u hatgyfnerthu?
- Sut y gellid ymestyn/gwahaniaethu'r sgiliau hyn?

Colin y Cranc - Y Daith Adref!

Gweithgaredd: Sut y gallwn helpu Colin i ffeindio ei ffordd o amgylch y Promenâd?

Prif ffocws yr arsylwi: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd - Yn yr Awyr Agored

Meysydd Dysgu Eraill: Datblygiad Personol a chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Corfforol

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Rhannu'r grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn gweithio ar y senario a'r hanner arall fydd yr arsylwyr. Darllen y senario yn uchel ac esbonio nad ydym yn edrych am gynnyrch gorffenedig caboledig ond yn hytrach y broses. Dylai arsylwadau a wneir ganolbwyntio ar sgiliau a'r camau dysgu nesaf.	Ffotograffau o nodweddion daearyddol. Marcwyr lliw Copiau o Datblygu Gwybodaeth a Dealltwriaeth - Sgiliau ac Ystod o'r Fframwaith.
30 munud	Gweithgaredd	Rhannu'r ffotograffau yn y grŵp. Cerdded ar hyd y Promenâd a pharu'r ffotograffau a'r nodweddion daearyddol. Cofnodi'r nodwedd o dan y ffotograff. Adnabod pob un o'r ffotograffau. Trafod y daith a wnaeth Colin ar hyd y promenâd. Rhoi'r ffotograffau yn y drefn y byddai Colin wedi dod ar draws y nodweddion hyn ar ei daith adref.	
20 munud	Casglu'r grwpiau at ei gilydd ar gyfer trafodaeth. Trosolwg o sgiliau o'r Fframwaith - Sgiliau ac Ystod Gweithio mewn grwpiau bach Casglu'r ddau grŵp at ei gilydd ar gyfer trafodaeth. Y cynadleddwyr i roi'r ffotograffau yn ôl.	Cofio gweithio fel tîm i nodi'r nodweddion daearyddol. Trafod yr arsylwadau a wnaed. Gan ddefnyddio'r trosolwg o sgiliau o'r Fframwaith - Sgiliau ac Ystod Gweithio mewn grwpiau o bedwar - Ystyried: Beth? - parthed: ymagwedd tuag at y dasg, dewisiadau a wnaed, sgiliau datrys problemau, nodweddion daearyddol Sut? - Parthed: ymagwedd unigol /tîm / cydweithredol, iaith a ddefnyddiwyd, penderfyniadau a wnaed, syniadau priodol, cyfranogiad yn y dasg, diddordeb yn y gweithgaredd ac ati.	

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

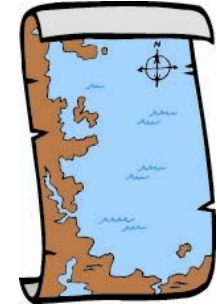
Gweithgaredd: Sut y gallwn helpu Colin i ffeindio ei ffordd o amgylch y Promenâd?

Nodiadau i'ch helpu:

Gofynnir i chi weithio mewn grwpiau a helpu Colin i nodi'r nodweddion daearyddol ar hyd y Promenâd ar ei daith adref.

- Edrychwch yn ofalus ar y ffotograff, a allwch chi ddweud beth ydyw?
- Rhaid i chi edrych yn ofalus ar hyd y Promenâd a pharu'r ffotograff â'r nodwedd ddaearyddol.
- Rhaid i chi helpu Colin i roi'r nodweddion daearyddol yn y drefn gywir ar ei daith adref.

Dilyn fi os gelli di!

Gweithgaredd: Ewch ati i greu "map" o daith yr ydych chi wedi'i greu gan ddefnyddio ac adnoddau naturiol.			
Prif ganolbwynt arsylwi: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r byd			
Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygu'r Gymraeg, Datblygiad Corfforol			
Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Darllen y sialens a rhannwch y taflenni arsylwi. Rhannwch y grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn cyflawni's dasg a'r hanner arall yn arsylwi. Eglurwch nad ydym yncamolbwyntio ar waith gorffenedig caboledig, ond yn hytrach y broses o wneud y gwaith	Llain plastig, papur wal, papur, pensiliau a clifwrdd. Basgedi Adnoddau naturiol
30 munud	Gweithgaredd	Cyflawni'r dasg	
20 munud	Y grwpiau'n ymgynnull i drafod	Pa gyfleoedd sydd ar gael i arsylwi ac asesu	Taflenni arsylwi, clipfyrddau, pensiliau

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Ewch ati i greu "map" o daith yr ydych chi wedi'i greu gan ddefnyddio adnoddau naturiol.

Nodiadau i'ch helpu:

- Gweithiwch mewn grŵp o 3-5
- Ymchwiliwch eich lleoliad a phenderfynu ar fan cychwyn y llwybr
- Meddyliwch yn greadigol a dychmygol, gan ddefnyddio yr amgylchedd lleol i wneud llwybr o siwrnai 10 munud
- Dylech gynnwys 8 neu fwy tirnod ar y daith
- Cymerwch fasged gyda chi ar y daith a chasglu eitemau sydd yn cynrychioli y wynepryd naturiol ar hyd y daith
- Fel mae'r siwrnai yn datblygu, ysgrifewch record o'r hyn a weloch
- Chwiliwch am ardal i rollo y map allan
- Defnyddiwch y eitemau a chreu map i gynrychioli eich llwybr
- Meddyliwch a ydy'r map yn cynrychioli eich llwybr.

Sut I Edrych yn Dda - wedi Gwisgo!

Gweithgaredd: Allwch chi greu casgliad o ddillad ar gyfer gwyliau ar long bleser yn hwylio'r byd? Mae'n rhaid i'r casgliad gynnwys dillad sy'n addas ar gyfer pob math o dywydd gwahanol. Gorffennwch gyda sioe ffasiwn.

Prif ganolbwynt arsylwi: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r byd

Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Corfforol, Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol. Datblygiad Creadigol, Datblygu'r Gymraeg, Datblygiad Mathemategol

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
5 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Darllenwch allan i sialens a rhannwch y taflenni arsywi. Bydd hanner y grŵp yn cyflawni'r dasg a'r hanner arall yn arsylwi. Darllenwch y sefyllfa dan sylw, ac esboniwch nad ydych chi'n canolbwyntio ar waith gorffenedig caboledig, ond yn hytrach y broses o wneud y gwaith.	Pob math o ddeunyddiau gan gynnwys cardbord, ffoil, plastig, lliainiau, clipiau, staplwr a staplau, edau a nodwydd, pegiau, lastig, felcro, Glob ac Atlas, Cerddoriaeth y Chwaraewr CD Taflenni arsylwi, clipffordd, pensiliau
25 munud	Gweithgaredd	Mae hanner y grŵp yn cyflawni'r dasg, a'r hanner arall yn arsylwi.	
10 munud	Sioe ffasiwn		
20 munud	Y grwpiau'n ymgynnull i drafod.	Pa gyfleoedd sydd ar gael i arsylwi ac asesu?	

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Allwch chi greu casgliad o ddillad ar gyfer gwyliau ar long bleser yn hwylio'r byd? Mae'n rhaid i'r casgliad gynnwys dillad sy'n addas ar gyfer pob math o dywydd gwahanol. Gorffennwch gyda sioe ffasiwn.

Nodiadau i'ch helpu:

- Gweithiwch mewn grŵp 0 3-5
- Ystyriwch betha fydddech yn ei bacio os bydddech yn ymweld â lleoedd - Alaska (oer a sych) Hawaii (poeth a gwlyb) Awstralia (sych a phoeth) Seland Newydd (claeaf a gwyntog)
- Dylai pob grŵp ddewis dan le gwahanol a chynnwys dillad addas i'r ddau le
- Dylai pob set gynnwys prif eitem a phenwisg. Effallai byddwch am gynnwys cyfwisg
- Dylai'ch cynllun gynnwys rhywbeth i gan ac agor y dilledyn er mwyn hwyluso tynnu a gwisgo
- Yn ystod y sioe ffasiynau bydd disgwyl i chi gyfiawnhau eich dewis o ddefnydd gan adfyfyrio a gwethuso eich gwaith yn ystod y sylwebaeth.

Tylwythen deg ar goll

Gweithgaredd: Adeiladu Byd Bychan/Cuddfan - Rhoi problem i'r ymarferwyr.			
Prif ffocws y gwaith arsylwi: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd			
Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Creadigol, Datblygiad Corfforol			
Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Trosolwg o brif negeseuon arsylwi ar blant o chwarae a ysgogir gan blant. Pam mae'n bwysig arsylwi? Amser cynllunio ar gyfer arsylwadau. Sut mae'n llywio gwaith cynllunio yn y dyfodol? Pam mae chwarae a ysgogir gan blant yn bwysig? Yr hyn y dylid cadw golwg amdano? Ffyrdd o arsylwi.	2 x Flwch o adnoddau Camerâu, Camera fideo Ysgrifbinnau, Post its Recordydd tâp, Defnydd llawn o ddeunyddiau awyr agored naturiol
5 munud	Cyflwyniad i'r senario	Blwch byd bychan Magical Fantasy. Mae un o'r tylwyth teg ar goll yn y goedwig. Mae'r tywydd garw wedi chwythu ei chartref i lawr ac nid oes ganddi unrhyw le i fyw.	Papur mawr Deunydd mawr Storiau
20 munud	Rhannu'r ymarferwyr yn ddau grŵp. Bydd un grwp yn gwneud y gweithgaredd a'r grwp arall yn arsylwi	Dilyn y cyfarwyddiadau a'r cliwiau i ddod o hyd i'r dylwythen deg. Penderfynu ar le da i adeiladu cartref newydd iddi. Rhaid sicrhau bod o leiaf tair rhan i'r cartref. Un i gysgu, un i fwyta a choginio ac un i chwarae. Mae'n rhaid i'r cartref fod yn ddigon mawr i unigolyn allu fynd i mewn iddo. Rhaid gosod to arno fel na fydd yn cael ei gwlychu os bydd yn bwrw glaw	Lluniau Mapiau Cwmpawd Deunyddiau, adenydd, hudlathau a choronau
5 munud	AROS-pwynt myfyrio	Beth sy'n digwydd? Pa adnoddau y gallwn eu hychwanegu?	
10 munud	Parhau i adeiladu'r cartref	Ymestyn eu chwarae ag adnoddau ychwanegol.	Gwaith map Cynllunio
10 munud	Myfyrio ac adborth o'r dasg	Pa arsylwadau a wnaed? Sut y gall hyn fwydo i mewn i'ch gwaith cynllunio yn y dyfodol?	Gwneud dyluniad Chwarae rôl

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Adeiladu Cuddfan/Byd Bychan - Rhoi problem i'r ymarferwyr yn yr awyr agored.

Nodiadau i'ch helpu:

- Sicrhewch fod yr adnoddau i gyd yn barod gennych.
- Pa sgiliau sydd yn cael eu datblygu a'u hatgyfnerthu.
- Sut gall y sgiliau hyn gael eu datblygu ymhellach?
- Pa arsylwadau sydd yn cael eu gwneud?
- Arsylwch sut mae'r adnossau a'r deunyddiau yn cael eu defnyddio a sut mae'r ymarferwyr yn gweithio i ddatrys y broblem
- Beth sy'n digwydd?
- Pa adnoddau y gallwn eu hychwanegu?
- Pa arsylwadau a wnaed?
- Sut y gall hyn fwydo i mewn i'ch gwaith cynllunio yn y dyfodol?

Tŷ Bach Twt!

Gweithgaredd: Ewch ati i greu cartref a gardd addas ar gyfer eich "teulu" gan ddefnyddio'r adnoddau naturiol.

Prif ganolbwynt arsylwi: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r byd

Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Datblygiad Mathemategol, Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Creadigol, Datblygu'r Gymraeg, Datblygiad Corfforol

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Darllen y sialens a rhannwch y taflenni arsylwi. Rhannwch y grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn cyflawni's dasg a'r hanner arall yn arsylwi. Eglurwch nad ydym yncamolbwyntio ar waith gorffenedig caboledig, ond yn hytrach y broses o wneud y gwaith	Sach o bethau Adnoddau naturiol
30 munud	Gweithgaredd	Cyflawni'r dasg	Defnyddio'r adnoddau
20 munud	Y grwpiau'n ymgynnull i drafod.	Pa gyfleoedd sydd ar gael i arsylwi ac asesu	

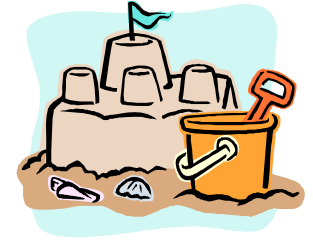
Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Tŷ Bach Twt! Ewch ati i greu cartref a gardd addas ar gyfer eich "teulu" gan ddefnyddio'r pethau sydd yn eich sach ac adnoddau naturiol. Bydd 2 grŵp yn gwneud hyn. Bydd pob grŵp yn cael sach o bethau gwahanol.

Nodiadau i'ch helpu:

- Gweithiwch mewn grwpiau o 3-5
- Archwiliwch y bag adnoddau
- Meddyliwch am aghenion pob aelod o'ch teulu
- Trafodwch a phenderfynnu sut I ddefnyddio y cyfan neu rhai o'r adnoddau. Gwrandewch ar syniadau eraill.
- Cyfunwch eich adnoddau gyda deunyddiau naturiol a phethau yr ydych yn dod ar eu traws, i greu tŷ bychan a gardd i'ch teulu
- Rhaid i chi ei baratoi o fewn terfyn amser er mwyn cyflwyno eich Ty Bach Twt i aelodau eraill y grŵp, egluro eich rheswm am eich dewis.

Pentref/Dinas Dywod

Gweithgaredd: Creu pentref tywod.

Prif ganolbwynt arsylwi: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd

Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Corfforol, Datblygiad Creadigol

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad	Rhannwch y grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn cyflawni'r dasg a'r hanner arall yn arsylwi.	
20 munud	Gweithgaredd	Pentref/Dinas Tywod Mae pob plentyn yn creu pentref bach llawn cestyll, adeileddau etc. A allant weithio gyda'i gilydd i uno'u pentrefi ag eraill i wneud dinas dywod? Wrth ei gwblhau, defnyddiwch ddarnau mawr o bapur i dynnu llun o'r ddinas/pentref/tref. Mesurwch faint y pentref/dinas/tref gan ddefnyddio brasgampau. A oes gan bawb yr un ateb? Os na, pam? Defnyddiwch tâp mesur i roi mesur safonol. Cyfleoedd asesu ar gyfer dysgu: A yw'r dasg yn glir? A ydych yn deall yr hyn y mae'n rhaid i chi ei wneud?	Papur, tâp mesur
15 munud	Adborth	5 munud gan y grŵp Darpariaeth Barhaus 10 munud gan arsylwyr.	
15 munud	Sesiwn Lawn	Asesu ar gyfer Dysgu: Beth rydych wedi dysgu? Beth arall y mae ei angen i ni ddod o hyd iddo?	

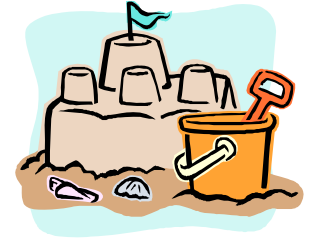
Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Creu pentref tywod.

Nodiadau i'ch helpu:

- Sicrhewch fod yr adnoddau i gyd yn barod gennych.
- Pa sgiliau sydd yn cael eu datblygu a'u hatgyfnerthu.
- Sut gall y sgiliau hyn gael eu datblygu ymhellach?

Pentref/Dinas Dywod

Gweithgaredd: Tynnu llun pobl tywod.			
Prif ganolbwynt arsylwi: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd			
Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Corfforol, Datblygiad Creadigol			
Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad	Rhannwch y grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn cyflawni'r dasg a'r hanner arall yn arsylwi.	
20 munud	Gweithgaredd	Pobl tywod Gweithio mewn partneriaid. Mae un person yn gorwedd ar y llawr ac mae'r llall yn defnyddio ffon i dynnu llun o amgylch eu partner. Pa mor dal ydych chi? Sawl ôl-troed o hyd byddwch chi? Amcangyfrifwch. Mesur gan ddefnyddio dwylo/traed? Cofnodi yn y tywod. Estyn gan ddefnyddio tapiau mesur. Cyfleoedd asesu ar gyfer dysgu:	Tâp mesur
15 munud	Adborth	5 munud gan y grŵp Darpariaeth Barhaus 10 munud gan arsylwyr.	
15 munud	Sesiwn Lawn	Asesu ar gyfer Dysgu: Beth rydych wedi dysgu? Beth arall y mae ei angen i ni ddod o hyd iddo?	

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Tynnu llun pobl tywod.

Nodiadau i'ch helpu:

- Sicrhewch fod yr adnoddau i gyd yn barod gennych.
- Pa sgiliau sydd yn cael eu datblygu a'u hatgyfnerthu.
- Sut gall y sgiliau hyn gael eu datblygu ymhellach?

Helpa Drysor

Gweithgaredd: Gweithgaredd map gan ddefnyddio robot llawr Bee-Bot a map trysor. Bydd y cyfranogwyr yn defnyddio cyfarwyddiadau i ddod o hyd i gliwiau i'w harwain at drysor y môr-leidr.

Prif ffocws y gwaith arsylwi: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd

Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Mathemategol, Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
5 munud	Cyflwyniad Cyflwyno thema môr-ladron, dosbarthu hetiau môr-ladron.	Rhannwch y grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn gweithio ar y senario a bydd yr hanner arall yn arsylwi. Darllenwch y senario yn uchel ac esboniwch mai'r broses sy'n bwysig ac nid cael cynnyrch caboledig, gorffenedig.	Hetiau môr-ladron Bee-Bot Map trysor a llosgfynydd Cliwiau Arian esgus
25 munud	Mae'r môr-ladron wedi glanio ar ynys bellennig. Gofynnwch i'r cyfranogwyr ddefnyddio'r Bee-Bot a'r map i ddarganfod cliwiau i ddod o hyd i'r TRYSOR!!		
20 munud	Galw'r grwpiau ynghyd i drafod		

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Gweithgaredd map gan ddefnyddio robot llawr Bee-Bot a map trysor. Bydd y cyfranogwyr yn defnyddio cyfarwyddiadau i ddod o hyd i gliwiau i'w harwain at drysor y môr-leidr.

Nodiadau i'ch helpu:

- Fel grŵp cymerwch eich tro i ddarllen y cliwiau a symud y robot.
- Defnyddiwch y cliwiau i gymeryd y robot at y trysor.
- Ar ôl dod o hyd i'r trysor, gwnewch eich mapiau trysor gan ddefnyddio yr adnoddau a ddarparwyd.
- Rhowch X ar y trysor.
- Rhaglenwch y robot i gyraedd yr X.

Llosgfynydd, Llosgfynydd

Gweithgaredd: Creu model sy'n gweithio o losgfynydd o ynys y môr-ladron. Bydd y cyfranogwyr yn defnyddio'r adnoddau sydd wedi'u casglu ynghyd a'r cyfarwyddiadau i wneud i'r llosgfynydd 'ffrwydro'.

Prif ffocws y gwaith arsylwi: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd

Meysydd dysgu eraill: Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Mathemategol

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
5 munud	Cyflwyniad Mae'r gweithgaredd hwn yn dilyn y gweithgaredd blaenorol gan ddefnyddio'r thema môr-ladron.	Rhannwch y grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn gweithio ar y senario a bydd yr hanner arall yn arsylwi. Darllenwch y senario yn uchel ac esboniwch mai'r broses sy'n bwysig ac nid cael cynnyrch caboledig, gorffenedig.	Padell fawr blastig bwrpasol Tywod a phridd 2 botel blastig fach 2 jwg fesur 2 dwndis Hylif golchi llestri Hylif lliwio bwyd coch Soda pobi Finegr Cyfarwyddiadau
20 munud	Creu llosgfynydd sy'n 'ffrwydro' gan ddefnyddio'r adnoddau a'r cyfarwyddiadau		
20 munud	Galw'r grŵp ynghyd i drafod		

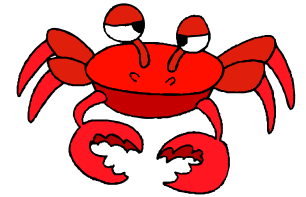
Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Creu model sy'n gweithio o losgfynydd o ynys y môr-ladron. Bydd y cyfranogwyr yn defnyddio'r adnoddau sydd wedi'u casglu ynghyd a'r cyfarwyddiadau i wneud i'r llosgfynydd 'ffrwydro'.

Nodiadau i'ch helpu:

- Rhannu y grŵp yn eu hanner - un i wneud llosgfynydd gyda pridd, y llall gyda tywod.
- Dilynwch y cyfarwyddiadau yn ofalus.
- Pa losgfynydd sydd yn ffrwydro gyntaf?
- Pa ddefwydd ydy'r gorau i adeiladu llosgfynydd, tywod neu bridd?
- Beth sydd yn achosi i'r llosgfynydd 'ffrwydro'?

Pwy ydy Colin y Cranc!

Gweithgaredd: Dysgu am Colin y Cranc.			
Prif ffocws yr arsylwi: Gwybodaeth a Dealltwriaeth - Yn yr awyr agored			
Meysydd Dysgu Eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth ddiwlliannol			
Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau
10 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Rhannu'r grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn gweithio ar y senario a'r hanner arall fydd yr arsylwyr. Esbonio'r gweithgaredd - beth rydym yn ei wybod am grancod? Dylai arsylwadau a wneir ganolbwyntio ar sgiliau a'r camau dysgu nesaf.	Copiau o Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd Sgiliau ac Ystod o'r Fframwaith.
30 munud	Activity	Bydd Grŵp 1 yn treulio ychydig o amser yn ymchwilio i'r cranc. Bydd pob unigolyn yn cofnodi un peth y mae'n ei wybod neu y mae'n meddwl ei fod yn ei wybod am granc ar nodyn post-it. Yn eu tro bydd aelodau'r grŵp yn darllen eu datganiadau yn uchel. Bydd aelodau eraill o'r grŵp yn nodi a ydynt yn credu bod y datganiad yn ffaith neu'n rhywbeth y mae angen iddynt ymchwilio iddo. Gosodir y nodiadau post-it ar gardiau wedi'u labelu 'fffaith' neu 'ymchwilio.' <i>Nid oes unrhyw ddatganiadau anghywir.</i> Bydd Grŵp 2 yn arsylwi'r gweithgaredd ac yn nodi'r sgiliau a'r ystod a gwmpaswyd gan ddefnyddio copiau o Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd - Sgiliau ac Ystod o'r Fframwaith.	cranc(od) go iawn, clipfyrddau, aroleuwyr, pensiliau, nodiadau post-it, ffeithlenni am grancod, cerdyn.
20 munud	Adborth - trafod y canlyniadau gyda'r grŵp cyfan.	Y cynadleddwyr i helpu i baratoi ar gyfer y grŵp nesaf.	

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Dysgu am Colin y Cranc.

Notes to help you:

- Darparwch granc go iawn er mwyn ei archwilio.
- Sicrhewch fod pob aelod o'r grŵp yn cofnodi rhywbeth y mae'n credu ei fod yn ei wybod am granc.
- Dosbarthwch y datganiadau i ddau gategori, 'ffraith' neu 'ymchwilio.'
- Bydd y datganiadau 'ymchwilio' yn ffurfio'r sail i ragor o ymchwil.
- Trafodwch ble i gael rhagor o wybodaeth.

Llyfr Gwybodaeth

Gweithgaredd: Creu llyfr i rieni/gofalwyr sy'n dangos rhai o fanteision cynnal gwaith chwarae a dysgu yn yr awyr agored.

Prif ffocws y gwaith arsylwi: Sgiliau iaith, llythrennedd a chyfathrebu

Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd, Datblygiad Creadigol

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
15 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Esbonio i'r grŵp ein bod yn mynd i greu llyfr sydd â'r nod o ddangos i rieni gofalwyr fanteision dysgu a chwarae yn yr awyr agored. Dylech feddwl am rai o'r pryderon y gall rhieni/gofalwyr eu codi ynghylch dysgu a chwarae yn yr awyr agored, a'u nodi ar siart troi.	Siart troi
30 munud	Rhannu'r grŵp yn ddau. Bydd Grŵp A yn gwneud y dasg yn hanner cyntaf y gweithdy, tra bydd Grŵp B yn arsylwi.	Dylid rhoi camerâu i Grŵp A, a gofyn iddynt fynd allan i'r awyr agored a thynnu lluniau o'r grwpiau eraill yn gwneud eu gweithgareddau. Bydd Grŵp B yn eu harsylwi'n gwneud hyn, gan nodi'r meysydd dysgu a'r sgiliau allweddol yr ymdrinnir â hwy.	Camera digidol x2 Clipfwrdd Pensiliau
15 munud	Galw'r grwpiau ynghyd unwaith eto a gofyn i'r sawl a oedd yn arsylwi (Grŵp B) roi adborth ynghylch y gwaith dysgu yr oeddent wedi gweld Grŵp A yn ei wneud.	Gellir ysgrifennu'r adborth hwn ar siart troi.	Siart troi
35 munud	Bydd Grŵp B yn gwneud y dasg a bydd Grŵp A yn arsylwi	Dylai Grŵp B ddefnyddio'r dystiolaeth a gasglwyd yn ystod yr awr gyntaf i greu llyfryn sy'n arddangos gwerth dysgu a chwarae yn yr awyr agored. Dylai Grŵp A arsylwi'r gwaith, gan nodi'r holl feysydd dysgu a sgiliau yr ymdrinnir â hwy.	Argraffydd, gliniadur, cetrin inc, papur siwgr, papur argraffu, pinnau ffelt, ffyn glud, tâp selo, tyllwr, dolennau cysylltu i ddal darnau papur ynghyd, blwch celf (LTLC)
15 munud	Galw'r grwpiau ynghyd. Dylai Grŵp A roi adborth yn nodi popeth y maent wedi gweld Grŵp B yn ymdrin ag ef.	Gellir ysgrifennu'r adborth hwn ar siart troi.	Siart troi
10 munud	Beth mae'r gweithgaredd hwn wedi ymdrin ag ef yn gyffredinol, a sut y mae wedi gwneud hynny	Llunio diagram pry cop ar siart troi er mwyn gwerthuso sut y gall gweithgaredd fel hwn, sy'n canolbwyntio ar Sgiliau iaith, llythrennedd a chyfathrebu, ymdrin â meysydd dysgu eraill hefyd. Gallai'r pwyntiau trafod hefyd ymdrin â phwyntiau ar gyfer asesu, sut y gellir ymestyn y gwaith dysgu ymhellach, rôl oedolion a phwysigrwydd arsylwi, cofnodi ac asesu plant yn yr awyr agored.	Siart troi

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Creu llyfr i rieni/gofalwyr sy'n dangos rhai o fanteision cynnal gwaith chwarae a dysgu yn yr awyr agored.

Nodiadau i'ch helpu:

Dylai'r llyfr wneud y canlynol:

- Ceisio ymdrin â chynifer o feysydd dysgu ag sy'n bosibl
- Tynnu sylw at leisiau'r 'plant' lle bo hynny'n bosibl
- Mynd i'r afael â rhai o'r pryderon y gallai fod gan rieni ynghylch mynd allan i'r awyr agored

Gallai'r llyfr gynnwys y canlynol:

- Elfennau creadigol (paentiadau, darluniau, rhwbiadau wedi'u gwneud â mwd ac ati)
- Adnoddau naturiol sydd wedi cael eu casglu

Holl Hwyl y Ffair

Gweithgaredd: Her Holl Hwyl y Ffair - Cynllunio ac adeiladu drysfa ar gyfer y Bee Bot. Rhaglennu'r Bee Bot.			
Amcan dysgu/sgil: Defnyddio syniadau mathemategol, offer a deunyddiau priodol i ddatrys problemau ymarferol.			
Prif ffocws y gwaith arsylwi: Datblygiad Mathemategol			
Arsylwadau eraill arwyddocaol: gweithio mewn paru, cydweithio, cymryd tro			
Meysydd dysgu eraill: Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd, Datblygiad Corfforol, Datblygiad Creadigol, Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Datblygu'r Gymraeg.			
Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad	Darllenwch yr her yn uchel ac esboniwch y daflen werthuso.	
30 munud	Gweithgaredd	Rhannwch y grŵp yn ddau; bydd hanner y grŵp yn gwneud y gweithgaredd, a bydd yr hanner arall yn arsylwi.	Clipfyrddau a phennau ysgrifennu, a phapur sgwariau Setiau adeiladu Llinyn Pren mesur 1 metr, prennau mesur 5 Bee Bot
15 munud	Trafodaeth	Galwch y grwpiau ynghyd i drafod.	Siart troi a phennau ysgrifennu

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Cynllunio drysfa gan ddefnyddio papur sgwariau. Defnyddio'r adnoddau a ddarparwyd i ail-greu'r ddrysfa gan adlewyrchu'r cynllun. Rhaglennu'r Bee Bot i fynd trwy'r ddrysfa.

Nodiadau i'ch helpu:

- Rhaid i chi weithio mewn parau.
- Defnyddiwch y papur sgwariau i gynllunio drysfa lle mae 1 sgwâr=1 daflen o bapur.
- Rhaid i'r Bee Bot fod yn gallu symud ar hyd y llwybrau.
- Rhaid i'r Bee Bot droi 1 ongl sgwâr, 1 ongl atblyg o 180° ac 1 ongl aflem o 90° - 180° .
- Rhaid i'r dasg gael ei chwblhau yn yr amser a roddwyd.

Holl Hwyl y Ffair

Gweithgaredd: Her Holl Hwyl y Ffair - creu reid ffair sy'n addas i'r cymeriadau byd bach a ddarparwyd. Gallwch ddefnyddio un neu fwy o'r setiau adeiladu a ddarparwyd.

Amcan dysgu/sgil: Dewis a defnyddio syniadau mathemategol, offer a deunyddiau priodol i ddatrys problemau ymarferol.

Prif ffocws y gwaith arsylwi: Datblygiad mathemategol

Arsylwadau eraill arwyddocaol: Gweithio mewn paru, cydweithio, cymryd tro

Meysydd dysgu eraill: Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd, Datblygiad Corfforol, Datblygiad Creadigol, Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Datblygu'r Gymraeg.

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad	Darllenwch y senario yn uchel ac esboniwch y daflen werthuso.	
30 munud	Gweithgaredd	Rhannwch y grŵp yn ddau; bydd hanner y grŵp yn gwneud y gweithgaredd, a bydd yr hanner arall yn arsylwi.	Clipfyrddau a phennau ysgrifennu Setiau adeiladu Cymeriadau/pobl byd bach Mesurydd berwi ŵy Pren mesur 1 metr
15 munud	Trafodaeth	Galwch y grwpiau ynghyd i drafod.	Siart troi a phennau ysgrifennu

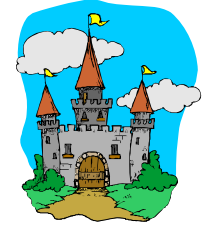
Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Creu reid ffair sy'n addas i'r cymeriadau byd bach a ddarparwyd. Gallwch ddefnyddio un neu fwy o'r setiau adeiladu a ddarparwyd.

Nodiadau i'ch helpu:

- Rhaid i chi weithio mewn parau.
- Rhaid i bob cymeriad byd bach gael ei sedd ei hun.
- Rhaid i'ch reid ffair symud.
- Rhaid i'ch reid ffair fod yn gallu troi 360° neu deithio am 1m.
- Rhaid i'r dasg gael ei chwblhau yn yr amser a roddwyd.

Her y Castell

Gweithgaredd: Her y castell: Adeiladwch gastell gyda blociau uned pren. Gweithiwch yn unigol, mewn parau neu mewn grwpiau bach. Defnyddiwch unrhyw adnoddau sydd ar gael neu eich syniadau eich hun.

Prif ffocws arsylwi: Datblygiad Mathemategol

Arsylwadau eraill o bwys: Agweddau ar ddysgu, dynameg grŵp, gwaith tîm, dyfalbarhad, natur benderfynol ayb

Meysydd dysgu eraill: Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd, Datblygiad Corfforol, Datblygiad Creadigol, Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Datblygu'r Gymraeg

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad	Rhannwch y grŵp yn chwaraewyr ac arsylwyr. Gofynnwch i chwaraewyr archwilio'r blociau a'r adnoddau sydd ar gael iddynt. Gofynnwch i'r chwaraewyr adeiladu castell. Nodwch fod angen iddo gynnwys y canlynol; 2 lawr. 4 tŵr. Ffenestri. Ffos a phont godi. Cyflwynwch ddulliau gwahanol o gasglu tystiolaeth e.e. papur nodiadau 'post it', camerâu.	
20 munud	Gweithgaredd	Rhannwch y grŵp yn ddau; un hanner i gymryd rhan yn y gweithgaredd, a'r hanner arall i arsylwi.	Ar gyfer cyfranogwyr: Blociau uned, Blociau gweigion, Deunyddiau, wedi'u hailgylchu, Deunydd, Blychau nyth, Drychau, Papur, Papur nodiadau 'post it', Offer marcio, Tâp masgio, Blu tak, Llinyn, Pobl ac anifeiliaid Small world, Papur graff Ar gyfer arsylwyr: Camera, Papur nodiadau 'post it', Llyfr nodiadau, Ysgrifbinnau
15 munud	Trafodaeth	Dewch â'r grwpiau ynghyd ar gyfer trafodaeth a myfyrio	Siart troi ac ysgrifbinnau

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Adeiladwch gastell gyda blociau uned pren. Gweithiwch yn unigol, mewn parau neu mewn grwpiau bach. Defnyddiwch unrhyw adnoddau sydd ar gael neu eich syniadau eich hun.

Nodiadau i'ch helpu:

- Sicrhewch fod yr adnoddau i gyd yn barod gennych.
- Pa sgiliau sydd yn cael eu datblygu a'u hatgyfnerthu.
- Sut gall y sgiliau hyn gael eu datblygu ymhellach?

Her y Castell

Gweithgaredd: Adeiladwch gastell gan ddefnyddio patrymau cymesurol ar gyfer y dyluniad. Bydd angen cynnwys bwa hefyd.

Prif ffocws arsylwi: Mathematical Development

Arsylwadau eraill o bwys: Learning dispositions, group dynamics, team work, perseverance, determination etc

Meysydd dysgu eraill: Language, Literacy and Communication, Knowledge and Understanding of the World, Physical Development, Creative Development, Personal and Social Development, Well-Being and Cultural Diversity, Welsh Language Development

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad	Darllenwch yr her gan roi dewisiadau o ran y dulliau arsylwi	
30 munud	Gweithgaredd	Grwpiau yn newid - bydd yr arsylwyr yn cymryd rhan yn y gweithgaredd yn awr	Ar gyfer cyfranogwyr: Blociau uned, Blociau gweigion ,Deunyddiau wedi'u hailgylchu, Deunydd, Blychau nyth, Drychau, Papur, Papur nodiadau 'post it', Offer marcio, Tâp masgio, Blu tak, Llinyn, Pobl ac anifeiliaid Small world, Papur graff Ar gyfer arsylwyr: Camera, post-it-notes, note pad, pens
15 munud	Trafodaeth/Myfyrio	Dewch â'r grwpiau ynghyd ar gyfer trafodaeth a myfyrio	Siart troi ac ysgrifbinnau

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Adeiladwch gastell gan ddefnyddio patrymau cymesurol ar gyfer y dyluniad. Bydd angen cynnwys bwa hefyd.

Nodiadau i'ch helpu:

- Sicrhewch fod yr adnoddau i gyd yn barod gennych.
- Pa sgiliau sydd yn cael eu datblygu a'u hatgyfnerthu.
- Sut gall y sgiliau hyn gael eu datblygu ymhellach?

Trin data

Gweithgaredd: Trin data - casglu, cynrychioli a dehongli data.

Prif ffocws yr arsylwi: Datblygiad Mathemategol

Meysydd Dysgu Eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
5 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Rhannu'r grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn gweithio ar y senario a'r hanner arall fydd yr arsylwyr. Esbonio'r gweithgaredd - cynrychioli gwrthrychau a gasglwyd ar ffurf diagram/graff. Dylai arsylwadau a wneir ganolbwyntio ar sgiliau a'r camau dysgu nesaf.	Copïau o Datblygiad Mathemategol - Sgiliau ac Ystod o dud.24/25 o'r Fframwaith. Cerrig mân, cregyn, cortyn, tâp, clipfyrddau, aroleuwyr, cardiau rhifau, cardiau lluniau.
15 munud	Gweithgaredd	Bydd Grŵp 1 yn penderfynu ar ddull o gynrychioli data o'r gweithgaredd didoli (cregyn/cerrig mân). Gallant ddefnyddio gwrthrychau/lluniau go iawn i ddangos data mewn gwahanol ffyrdd. Bydd Grŵp 2 yn arsylwi'r gweithgaredd ac yn nodi'r sgiliau a'r ystod a gwmpaswyd gan ddefnyddio copïau o Datblygiad Mathemategol - Sgiliau ac Ystod o'r Fframwaith	
10 munud	Adborth - trafod y canlyniadau gyda'r grŵp cyfan.	Y cynadleddwyr i helpu i baratoi ar gyfer y grŵp nesaf.	

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Trin data - casglu, cynrychioli a dehongli data.

Nodiadau i'ch helpu:

- Datblygwch graff i gynrychioli data a gasglwyd o'r gweithgaredd didoli (cregyn a cherrig mân).
- Her: Mewn sawl ffordd wahanol y gellir cynrychioli'r data?

Y Blociau Uchaf

Gweithgaredd: Chwarae Blociau - rhowch set o flociau pren i'r ymarferwyr. Beth yw'r peth uchaf y gallwch chi ei adeiladu gyda'r adnoddau sydd gennych?

Prif ffocws yr arsylwi: Datblygiad Mathemategol. Gellir arsylwi meysydd eraill yn ogystal ag agweddau plant at ddysgu.

Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol, Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Creadigol

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
15 munud	Cyflwyniad i'r grŵp.	Trosolwg o brif negeseuon arsylwi plant o chwarae a ysgogir gan blant. Pam mae'n bwysig arsylwi? Amser cynllunio ar gyfer arsylwadau. Sut mae'n llywio gwaith cynllunio yn y dyfodol? Pam mae chwarae a ysgogir gan blant yn bwysig? Yr hyn y dylid cadw golwg amdano? Ffyrdd o arsylwi.	Blociau pren, camerâu, camcorder, beiros, papur, nodiadau post-it, recordydd tâp
10 munud	Cyflwyniad i chwarae blociau	Trafodwch y camau ar chwarae blociau y bydd plant yn eu dilyn	
10 munud	Rhannu'r grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn gweithio ar y senario a'r hanner arall fydd yr arsylwyr.	Ymarferwyr i adeiladu gyda'r blociau. Rhowch yr her iddynt adeiladu'r peth uchaf posibl gan ddefnyddio'r adnoddau sydd ganddynt	Blociau pren
5 munud	STOP - pwynt myfyrio	Beth sy'n digwydd? A ydynt yn gofyn cwestiynau, gan ddefnyddio geirfa fathemategol? Pa adnoddau y gallwn eu hychwanegu?	
20 munud	Parhau i adeiladu	Ymestyn eu chwarae ag adnoddau ychwanegol.	Papur mawr, beiros/pensiliau, tâp mesur/prennau mesur, tâp masgio/selotêp, llinyn, blociau gwastad, deunydd sbwriel, straeon, lluniau o adeiladau
10 munud	Myfyrio ac adborth o'r dasg	Pa arsylwadau a wnaed? Sut y gall hyn fwydo i mewn i'ch gwaith cynllunio yn y dyfodol?	
15 munud	Sesiwn Lawn	Trafodaeth	

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Chwarae Blociau - rhowch set o flocciau pren i'r ymarferwyr. Beth yw'r peth uchaf y gallwch chi ei adeiladu gyda'r adnoddau sydd gennych?

Nodiadau i'ch helpu:

- Sicrhewch fod yr holl adnoddau ar gael.
- Pa sgiliau sy'n cael eu datblygu a'u hatgyfnerthu?
- Sut y gellid ymestyn/gwahaniaethu'r sgiliau hyn?
- Pa arsylwadau a wnaed?
- Sut y gall hyn fwydo i mewn i'ch gwaith cynllunio yn y dyfodol?
- Arsylwch sut mae'r adnoddau a'r deunyddiau a ddarperir yn cael eu defnyddio.

Blociau Hiraf

Gweithgaredd: Chwarae Blociau - rhowch set o flociau pren i'r ymarferwyr. Beth yw'r peth hiraf y gallwch chi ei adeiladu gyda'r adnoddau sydd gennych?

Prif ffocws yr arsylwi: Datblygiad Mathemategol. Gellir arsylwi meysydd eraill yn ogystal ag agweddau plant at ddysgu.

Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol, Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Creadigol

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
15 munud	Cyflwyniad i'r grŵp.	Trosolwg o brif negeseuon arsylwi plant o chwarae a ysgogir gan blant. Pam mae'n bwysig arsylwi? Amser cynllunio ar gyfer arsylwadau. Sut mae'n llywio gwaith cynllunio yn y dyfodol? Pam mae chwarae a ysgogir gan blant yn bwysig? Yr hyn y dylid cadw golwg amdano? Ffyrdd o arsylwi.	Blociau pren, camerâu, camcorder, beiros, papur, nodiadau post-its, recordydd tâp
10 munud	Cyflwyniad i chwarae blociau	Trafodwch y camau ar chwarae blociau y bydd plant yn eu dilyn	
10 munud	Rhannu'r grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn gweithio ar y senario a'r hanner arall fydd yr arsylwyr.	Ymarferwyr i adeiladu gyda'r blociau. Rhowch yr her iddynt adeiladu'r peth hiraf posibl gan ddefnyddio'r adnoddau sydd ganddynt	Blociau pren
5 munud	STOP - pwynt myfyrio	Beth sy'n digwydd? A ydynt yn gofyn cwestiynau, gan ddefnyddio geirfa fathemategol? Pa adnoddau y gallwn eu hychwanegu?	
20 munud	Parhau i adeiladu	Ymestyn eu chwarae ag adnoddau ychwanegol.	Papur mawr, beiros/pensiliau, tâp mesur/prennau mesur, tâp masgio/selotêp, llinyn, blociau gwastad, deunydd sbwriel, straeon, lluniau o adeiladau
10 munud	Myfyrio ac adborth o'r dasg	Pa arsylwadau a wnaed? Sut y gall hyn fwydo i mewn i'ch gwaith cynllunio yn y dyfodol?	
15 munud	Sesiwn Lawn	Trafodaeth	

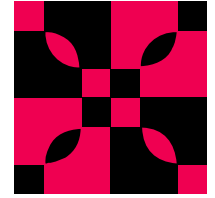
Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Chwarae Blociau - rhowch set o flocliau pren i'r ymarferwyr. Beth yw'r peth hiraf y gallwch chi ei adeiladu gyda'r adnoddau sydd gennych?

Nodiadau i'ch helpu:

- Sicrhewch fod yr holl adnoddau ar gael.
- Pa sgiliau sy'n cael eu datblygu a'u hatgyfnerthu?
- Sut y gellid ymestyn/gwahaniaethu'r sgiliau hyn?
- Pa arsylwadau a wnaed?
- Sut y gall hyn fwydo i mewn i'ch gwaith cynllunio yn y dyfodol?
- Arsylwch sut mae'r adnoddau a'r deunyddiau a ddarperir yn cael eu defnyddio.

Gwneud Siap

Gweithgaredd: Archwilio'r deunyddiau a ddarparwyd. Creu patrwm neu lun, gan ddefnyddio siapiau afreolaidd neu siapiau rheolaidd. Cyfuno siapiau afreolaidd neu siapiau rheolaidd i greu siapiau rheolaidd yn y patrwm neu'r llun.

Prif ffocws y gwaith arsylwi: Datblygiad Mathemategol

Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Corfforol

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Rhannwch y grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn gweithio ar y senario a bydd yr hanner arall yn arsylwi. Esboniwch y senario, a gofynnwch i'r rhai sy'n bresennol gydweithio mewn grwpiau o faint priodol. Dylech arddangos y senario er mwyn dangos sut i greu siapiau rheolaidd o siapiau afreolaidd.	Amrywiaeth o siapiau rheolaidd a siapiau afreolaidd wedi'u gwneud o ddeunyddiau naturiol a deunyddiau gwneuthuredig
30 munud	Datblygu senarios		
20 munud	Galw'r grwpiau ynghyd i drafod a rhoi adborth.		

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Archwilio'r deunyddiau a ddarparwyd. Creu patrwm neu lun gan ddefnyddio siapiau afreolaidd neu siapiau rheolaidd. Cyfuno siapiau afreolaidd neu siapiau rheolaidd i greu siapiau rheolaidd yn y patrwm neu'r llun.

Esboniwch bod angen i'r grŵp sy'n arsylwi edrych am arwyddion o ddatblygiad mewn sgiliau mathemategol a meysydd dysgu eraill, rhyngweithio rhwng cyfranogwyr, cyflawniadau (e.e. gallai hyn olygu lle mae un cyfranogwr wedi esbonio i un arall a bod yntau wedyn wedi gallu defnyddio'r gwaith dysgu, neu arwydd amlwg o gynnydd), defnyddio sgiliau fel pe baent yn arsylwi disgyblion mewn Darpariaeth Barhaus. Dylech drafod yr arsylwadau a'u pwysigrwydd, eu defnyddio wrth gynllunio'r cam nesaf, eu defnyddio i gofnodi cyflawniad, faint o'r wybodaeth y mae ei hangen mewn gwirionedd, y defnydd a wneir o naratif, dadansoddi arsylwadau i ddod o hyd i'r sgil (Meysydd Dysgu a Sgiliau Allweddol - yn enwedig Sgiliau Meddwl) a gwneud cynnydd o ran dealltwriaeth.

Nodiadau i'ch helpu:

- Rhannu'n grwpiau.
- Penderfynu a yw'r hyn a gaiff ei greu'n mynd i fod yn haniaethol neu'n ffurf ar realaeth.
- Dewis a ydych am ddefnyddio siapiau rheolaidd neu siapiau afreolaidd.
- Trefnu set o siapiau a allai fod yn addas.
- Creu

Ysgrifennu arsylwadau sy'n dangos datblygiad iaith fathemategol ynghylch siapiau a maint, rhyngweithio, datrys problemau a datblygiad mewn meysydd dysgu eraill.

Sanau Mathemategol

Gweithgaredd: Dewis sanau o wahanol faint a'u stwffio ag amrywiaeth o ddeunyddiau i greu mwydod hir, mwydod tew, mwydod trwm, mwydod ysgafn (neu fathau eraill o fwydod!). Sut y gellir defnyddio'r rhain i ddatblygu iaith fathemategol sy'n berthnasol i faint, siâp, màs a rhif? Pa sgiliau sy'n cael eu hatgyfnerthu/datblygu o'r Fframwaith ar gyfer Dysgu Plant 3 i 7 oed yng Nghymru? Sut y gellir ehangu/gwahaniaethu'r sgiliau hyn?

Prif ffocws y gwaith arsylwi: Datblygiad Mathemategol

Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Corfforol

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Rhannwch y grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn gweithio ar y senario a bydd yr hanner arall yn arsylwi. Esboniwch y senario, a gofynnwch i'r rhai sy'n bresennol gydweithio mewn grwpiau o faint priodol. Gofynnwch i'r grwpiau ddatblygu o leiaf 3 ffordd o ddefnyddio'r deunyddiau.	Amrywiaeth o sanau, planciau o bren, darnau bach o bren, cerrig bach, conau, dail, gwellt wedi torri, peli gwlan cotwm ac amrywiaeth o eitemau eraill.
30 munud	Datblygu senarios		
20 munud	Galw'r grwpiau ynghyd i drafod a rhoi adborth.		

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Dewis sanau o wahanol faint a'u stwffio ag amrywiaeth o ddeunyddiau i greu mwydod hir, mwydod tew, mwydod trwm, mwydod ysgafn (neu fathau eraill o fwydod!). Sut y gellir defnyddio'r rhain i ddatblygu iaith fathemategol sy'n berthnasol i faint, siâp, màs a rhif? Pa sgiliau sy'n cael eu hatgyfnerthu/datblygu o'r Fframwaith ar gyfer Dysgu Plant 3 i 7 oed yng Nghymru? Sut y gellir ehangu/gwahaniaethu'r sgiliau hyn?

Esboniwch bod angen i'r grŵp sy'n arsylwi edrych am arwyddion o ddatblygiad mewn meysydd dysgu eraill, rhyngweithio rhwng cyfranogwyr, cyflawniadau (e.e. lle mae un cyfranogwr wedi esbonio i un arall a bod yntau wedyn wedi gallu defnyddio'r gwaith dysgu, neu arwydd amlwg o gynnydd), defnyddio sgiliau fel pe baent yn arsylwi disgyblion mewn Darpariaeth Barhaus. Dylech drafod yr arsylwadau a'u pwysigrwydd, eu defnyddio wrth gynllunio'r cam nesaf, eu defnyddio i gofnodi cyflawniad, faint o'r wybodaeth y mae ei hangen mewn gwirionedd, y defnydd a wneir o naratif, dadansoddi arsylwadau i ddod o hyd i'r sgîl (Meysydd Dysgu a Sgiliau Allweddol - yn enwedig Sgiliau Meddwl) a gwneud cynnydd o ran dealltwriaeth.

Nodiadau i'ch helpu:

Mewn grwpiau bach:-

- Dewis sanau o wahanol faint a'u stwffio ag amrywiaeth o ddeunyddiau i greu mwydod hir, mwydod tew, mwydod trwm, mwydod ysgafn (neu fathau eraill o fwydod!).
- Sut y gellir defnyddio'r rhain i ddatblygu iaith fathemategol sy'n berthnasol i faint, siâp, màs a rhif?
- Pa sgiliau sy'n cael eu hatgyfnerthu/datblygu o'r Fframwaith ar gyfer dysgu plant?
- Sut y gellir ehangu/gwahaniaethu'r sgiliau hyn?

Ysgrifennu arsylwadau sy'n dangos datblygiad iaith fathemategol, rhyngweithio, datrys problemau a datblygiad mewn meysydd dysgu eraill.

Y Gêm Targedau Rhif!

Gweithgaredd: Y Gêm Targedau Rhif! - Cyfrifwch nifer y pysgod.			
Prif ffocws yr arsylwi: Datblygiad Mathemategol			
Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol			
Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Rhannwch y grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn cymryd rhan yn y gweithgaredd a'r hanner arall yn arsylwi. Disgrifiwch a dangoswch y gweithgaredd. Dylai'r arsylwadau a wneir ganolbwyntio ar y sgiliau a welir a'r camau dysgu nesaf.	Copïau o Datblygiad Mathemategol - Sgiliau ac Ystod o'r Fframwaith. Bwcedi, cardiau rhifau siâp pysgod, cardiau symbol mathemategol, byrddau gwyn, marcwyr byrddau gwyn, bagiau ffa, cyfrifiannell
30 munud	Gweithgaredd	Is-rannwch y cyfranogwyr yn ddau grŵp o 4/5. Yn ei dro bydd pawb yn taflu tri bag ffa i mewn i fwcedi. Bydd pob bwced yn cynrychioli nifer wahanol o bysgod. Bydd ail berson o'r grŵp yn dewis dau gerdyn symbol mathemategol ac yn datblygu cyfrifiad mathemategol <i>e.e.</i> $3 \text{ lleden} \times 5 \text{ penfras} + 7 \text{ macrell} =$. Rhaid i'r sawl sy'n taflu gyfrifo faint o bysgod sydd.	
20 munud	Casglu'r grwpiau at ei gilydd i drafod.		

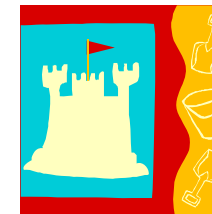
Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Cyfrifwch nifer y pysgod.

Nodiadau i'ch helpu:

- Sicrhewch fod pob un yn y grŵp yn cael cyfle i daflu'r bagiau ffa.
- Sicrhewch fod pob un yn cael cyfle i ddatblygu cyfrifiad mathemategol.
- Sicrhewch fod mwy nag un o bob cerdyn symbol mathemategol.
- Sicrhewch fod y bwcedi yn ddigon mawr a thrwm i lwyddo wrth daflu'r bagiau ffa.
- Sicrhewch fod amrywiaeth o gardiau siâp pysgod sy'n cynrychioli rhif ynghlwm wrth y bwcedi i newid pa mor anodd yw hi er mwyn adlewyrchu gallu cyfranogwyr.

Cestyll Tywod

Gweithgaredd: Cynllunio ac adeiladu castell tywod gyda chydweithwyr.

Prif ffocws yr arsylwi: Datblygiad Mathemategol

Meysydd Dysgu Eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth, Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Creadigol, Datblygiad Corfforol

Amser:	Cynnwys	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Rhannu'r grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn gweithio ar y senario a'r hanner arall fydd yr arsylwyr. Darllen y senario yn uchel ac esbonio nad ydym yn edrych am gynnyrch gorffenedig caboledig ond yn hytrach y broses. Dylai arsylwadau a wneir ganolbwyntio ar sgiliau a'r camau dysgu nesaf.	Bwcedi rhawiau detholiad o gwynsuddion a ailgylchwyd cregyn cerrig, broc môr ac ati.
30 munud	Gweithgaredd	Gwaith mewn paruau. Gan ddefnyddio'r adnoddau sydd ar gael i chi ar y traeth ewch ati i gynllunio ac adeiladu castell tywod gyda'ch partner. Rhaid i chi benderfynu ar siâp cyffredinol ar gyfer cynllun eich castell tywod ac atgyfnerthu'r siâp hwn bob amser wrth ei adeiladu e.e. gwaelod crwn, tyredau crwn, ffos gron, siapiau crwn fel addurniadau ac ati.	
10 munud	Casglu'r ddau grŵp at ei gilydd ar gyfer trafodaeth.	Trafod yr arsylwadau a wnaed. Defnyddio'r trosolwg o sgiliau o'r Fframwaith - Sgiliau ac Ystod Gweithio mewn grwpiau o bedwar - Archwilio: Beth? - parthed: adnabyddiaeth a gwybodaeth mewn perthynas â siâp 2D a siâp 3D, ymagwedd tuag at y dasg, dewisiadau a wnaed, sgiliau datrys problemau, gwneud penderfyniadau. Sut? - parthed: ymagwedd unigol /tîm / cydweithredol, iaith a ddefnyddiwyd, cyfrifiadau, amcangyfrifiadau, syniadau priodol, cyfraniad at gyflawni'r dasg, diddordeb yn y gweithgaredd ac ati. Cysylltiadau? - parthed: Fframwaith	Copiau o Datblygiad Mathemategol - Sgiliau ac Ystod o'r Fframwaith.
10 munud	Y cynadleddwyr i roi'r adnoddau yn ôl yn y siop chwarae rôl yn barod ar gyfer y grŵp nesaf.		

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Cynllunio ac adeiladu castell tywod gyda chydweithwyr.

Nodiadau i'ch helpu:

Darparwch ddetholiad o fwcedi, rhawiau a deunyddiau a ailgylchwyd mewn amrywiaeth o siapiau i'r cynadleddwyr eu defnyddio i adeiladu'r math o gastell tywod y maent wedi cytuno arno.

Sicrhewch fod amrywiaeth o gynwysyddion o wahanol faint ond o'r un siâp yn cael eu darparu i sicrhau y caiff y siâp a ddewiswyd ei atgyfnerthu drwy gydol y broses adeiladu.

Siapiau Tywod

Gweithgaredd: Gwneud Cylchoedd yn y Tywod.

Prif ganolbwynt arsylwi: Datblygiad Mathemategol

Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Corfforol, Datblygiad Creadigol

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad	Rhannwch y grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn cyflawni'r dasg a'r hanner arall yn arsylwi.	
20 munud	Gweithgaredd	Cylchoedd yn y tywod. Daliwch eich breichiau allan. Mesurwch ddarn o llyn o un llaw i'r llall. Clymwch y llyn i ffon ar un pen a phensil ar y pen arall. Gwthiwch y ffon yn y ddaear. Daliwch y pensil yn dynn a thynnwch y llyn nes ei fod yn dynn. Lluniwch gylch yn y tywod drwy gerdded o gwmpas a thynnu llun yn y ddaear gyda'r pensil Cyfleoedd asesu ar gyfer dysgu:	
15 munud	Adborth	5 munud gan y grŵp Darpariaeth Barhaus 10 munud gan arsylwyr.	
15 munud	Sesiwn Lawn	Asesu ar gyfer Dysgu: Beth rydych wedi ei ddysgu? Beth arall y mae angen i ni ddod o hyd iddo?	

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Gwneud Cylchoedd yn y Tywod.

Nodiadau i'ch helpu:

- Sicrhewch fod yr adnoddau i gyd yn barod gennych.
- Pa sgiliau sydd yn cael eu datblygu a'u hatgyfnerthu.
- Sut gall y sgiliau hyn gael eu datblygu ymhellach?

Os ydych yn gwneud y gweithgaredd gyda phlant effallai y byddech yn gofyn y cwestiwn:

Siapiau tywod 2D

Sawl siâp 2D y gallwn eu henwi? A allwn dynnu llun y siapiau 2D yn y tywod? Rhowch gynnig ar: driongl, sgwâr, cylch, petryal, seren, diemwnt, calon, cilgant, pentagon etc.

Siapiau Tywod

Gweithgaredd: Adeiladu cestyll tywod.			
Prif ganolbwynt arsylwi: Datblygiad mathemategol			
Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Corfforol, Datblygiad Creadigol			
Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad	Rhannwch y grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn cyflawni'r dasg a'r hanner arall yn arsylwi.	
20 munud	Gweithgaredd	Siapiau tywod 3D Rhowch gynnig ar greu siapiau 3D yn y tywod: Giwb, silindr. sffêr, pyramid etc Cyfleoedd asesu ar gyfer dysgu:	Bocsys o wahanol siapiau, cregyn, cerigos
		Ffracsiynau siâp cerigos Lluniwch siapiau 2D yn y tywod. Cylch, sgwâr, triongl, petryal etc. Defnyddiwch ffon i rannu'r siâp yn $\frac{1}{2}$ neu'n $\frac{1}{4}$. Llenwch hanner neu chwarter â cherigos. Cyfleoedd asesu ar gyfer dysgu: A yw'r dasg yn glir? A ydych yn deall yr hyn y mae'n rhaid i chi ei wneud?	
15 munud	Adborth	5 munud gan y grŵp Darpariaeth Barhaus 10 munud gan arsylwyr.	
15 munud	Sesiwn Lawn	Asesu ar gyfer Dysgu: Beth rydych wedi ei ddysgu? Beth arall y mae angen i ni ddod o hyd iddo?	

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Adeiladu cestyll tywod.

Nodiadau i'ch helpu:

- Sicrhewch fod yr adnoddau i gyd yn barod gennych.
- Pa sgiliau sydd yn cael eu datblygu a'u hatgyfnerthu.
- Sut gall y sgiliau hyn gael eu datblygu ymhellach?

Os ydych yn gwneud y gweithgaredd gyda phlant effallai y byddech yn gofyn y cwestiwn:

Siapiau tywod 3D

Sawl siâp 3D gallwn eu henwi? A allwn eu gwneud gan ddefnyddio tywod?

Dosbarthu Cragen a Cherigyn

Gweithgaredd: Didoli yn ôl meini prawf penodol.			
Prif ffocws yr arsylwi: Datblygiad Mathemategol			
Meysydd Dysgu Eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol Sgiliau Iaith. Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Corfforol			
Amser:	Cynnwys:	Mull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad i'r grŵp	Rhannu'r grŵp yn ddau. Bydd hanner y grŵp yn gweithio ar y senario a'r hanner arall fydd yr arsylwyr. Esbonio'r gweithgaredd - trefnu gwrthrychau yn ôl gwahanol feini prawf. Dylai arsylwadau a wneir ganolbwyntio ar sgiliau a'r camau dysgu nesaf.	Copïau o Datblygiad Mathemategol - Sgiliau ac Ystod o'r Fframwaith. Cerrig mân, cregyn, basgedi didoli, cylchoedd, papur, pensiliau, clipfyrddau, aroleuwyr.
30 munud	Gweithgaredd	Bydd Grŵp 1 yn casglu cregyn a cherrig mân i'w didoli. Byddant yn penderfynu ar wahanol ffyrdd o ddidoli'r gwrthrychau yn ôl meini prawf penodol hy maint, siâp, ansawdd, lliw Bydd Grŵp 2 yn arsylwi'r gweithgaredd ac yn nodi'r sgiliau a'r ystod a gwmpaswyd gan ddefnyddio copïau o Datblygiad Mathemategol - Sgiliau ac Ystod o'r Fframwaith.	
20 munud	Adborth - trafod y canlyniadau gyda'r grŵp cyfan.	Y cynadledwyr i helpu i baratoi ar gyfer y grŵp nesaf	

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Didoli yn ôl meini prawf penodol.

Nodiadau i'ch helpu:

- Casglwch wrthrychau a ddarganfuwyd ar lan y môr - cerrig mân/cregyn.
- Penderfynwch ar feini prawf ar gyfer didoli'r gwrthrychau.
- Didolwch y gwrthrychau.
- Her: Faint o feini prawf eraill ar gyfer didoli'r gwrthrychau y gallwch chi feddwl amdanynt?

Amser maith yn ol! (Tasg A)

Gweithgaredd: Defnyddio sesiwn adrodd stori i greu cyfleoedd ar gyfer chwarae dramatig, creadigol a chymdeithasol.

Prif ffocws arsylwi: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol

Meysydd Dysgu Eraill: Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygu'r Gymraeg

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad, nodau a braslun o'r sesiwn	Bydd hanner y grŵp yn gwneud y gweithgaredd cyntaf a'r hanner arall yn arsylwi, gan edrych ar y broses yn hytrach nag ar fersiwn terfynol. Bydd y grwpiau'n cyfnewid rôl am yr ail weithgaredd.	
20 munud	Mewnbwn y sesiwn adrodd stori	Pwyll a Rhiannon yn cyfarfod (o Gangen Gyntaf y Mabinogi)	Bydd crynodeb o'r stori'n cael ei ddarparu i gyfeirio ati
25 munud	Chwarae creadigol (Tasg A)	Gan weithio mewn grŵp, gwnewch fap stori i ddangos prif leoliadau'r stori rydych wedi'i chlywed gan ddefnyddio gwrthrychau naturiol. Siaradwch am y map â'ch arsylwyr fel petaech yn gweithio i Fwrdd Croeso'r Mabinogi a'u bod nhw'n bwriadu mynd ar wyliau yno.	Tasg A: Darn o ddeunydd tua 2 m sgwâr mewn lliw niwtral ar gyfer gwaelod y map. Gwrthrychau naturiol - cerrig, dail, cregyn, brigau, moch coed i gynrychioli'r lleoliadau ar y map
20 munud	Yr arsylwyr yn rhoi adborth a'r grŵp cyfan yn trafod y broses		

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Byddwch yn edrych am agweddau ar Ddatblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol

- Y ffordd y mae'r grŵp yn rhyngweithio, Gallu i nodi problemau a dod o hyd i atebion, Dealltwriaeth o'r rheolau, Chwarae teg, Parch at ei gilydd a gwerth cyfraniad personol, Parch at safbwyntiau'i gilyd, Bod yn ymwybodol o dreftadaeth Cymru ac yn ei dathlu

Efallai y byddwch hefyd yn gweld tystiolaeth o sgiliau Llythrennedd Iaith a Chyfathrebu

- Addasu'r ffordd y maent yn siarad i ofynion y gynulleidfa, Dangos ymwybyddiaeth o ddilyniant a datblygiad, Tystiolaeth o wrando'n ofalus, Siarad yn glir gyda mwy o hyder, Dangos ymwybyddiaeth o'r gwrandawr gan gynnwys manylion perthnasol, Datblygu syniadau, Siarad yn y rôl

Efallai hefyd y byddwch yn nodi Meysydd Dysgu eraill.

Nodiadau i helpu gyda'r drafodaeth adborth:

Trafod y sylwadau a'u pwysigrwydd, ee

- Sut y gellid eu defnyddio i gynllunio'r cam nesaf, ar gyfer cofnodi cyflawniad
- Sut i ddadansoddi cynnydd mewn deallusrwydd a datblygu'r Sgiliau Allweddol (yn enwedig Sgiliau Meddwl)

Holwch eich hun:

- Pa fathau o sylwadau a fyddai'n fuddiol i chi wrth gynllunio ar gyfer y plant rydych yn eu dysgu?
- Pa ddulliau arsylwi a fyddai'n fwyaf defnyddiol yn yr ystafell ddosbarth?

Amser maith yn ol! (Tasg B)

Gweithgaredd: Defnyddio sesiwn adrodd stori i greu cyfleoedd ar gyfer chwarae dramatig, creadigol a chymdeithasol.

Prif ffocws arsylwi: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol

Meysydd Dysgu Eraill: Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygu'r Gymraeg

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
25 munud	Chwarae creadigol (Tasg B)	Addurnwch ffrog briodas i Rhiannon. Dylai'r addurniadau ddweud rhywbeth wrthym amdani hi a Phwyll ac am eu hantur. Cyflwynwch y ffrog briodas a'ch syniadau i'r arsylwyr yn eich rôl fel gwniaddesau Rhiannon yn dangos y ffrog i'r ddarpar briodferch.	Tasg B: Y ffrog Blwch Gwneud Pethau yn cynnwys: edau brodwaith, nodwyddau, siswrn, ffelt, glud, darnau o ddeunydd, rhuban, gwllân, secwins ag ati
20 munud	Yr arsylwyr yn rhoi adborth a'r grŵp cyfan yn trafod y broses		

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Byddwch yn edrych am agweddau ar Ddatblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol

- Y ffordd y mae'r grŵp yn rhyngweithio, Gallu i nodi problemau a dod o hyd i atebion, Dealltwriaeth o'r rheolau, Chwarae teg, Parch at ei gilydd a gwerth cyfraniad personol, Parch at safbwyntiau'i gilyd, Bod yn ymwybodol o dreftadaeth Cymru ac yn ei dathlu

Efallai y byddwch hefyd yn gweld tystiolaeth o sgiliau Llythrennedd Iaith a Chyfathrebu

- Addasu'r ffordd y maent yn siarad i ofynion y gynulleidfa, Dangos ymwybyddiaeth o ddilyniant a datblygiad, Tystiolaeth o wrando'n ofalus, Siarad yn glir gyda mwy o hyder, Dangos ymwybyddiaeth o'r gwrandawr gan gynnwys manylion perthnasol, Datblygu syniadau, Siarad yn y rôl

Efallai hefyd y byddwch yn nodi Meysydd Dysgu eraill.

Nodiadau i helpu gyda'r drafodaeth adborth:

Trafod y sylwadau a'u pwysigrwydd, ee

- Sut y gellid eu defnyddio i gynllunio'r cam nesaf, ar gyfer cofnodi cyflawniad
- Sut i ddadansoddi cynnydd mewn deallusrwydd a datblygu'r Sgiliau Allweddol (yn enwedig Sgiliau Meddwl)

Holwch eich hun:

- Pa fathau o sylwadau a fyddai'n fuddiol i chi wrth gynllunio ar gyfer y plant rydych yn eu dysgu?
- Pa ddulliau arsylwi a fyddai'n fwyaf defnyddiol yn yr ystafell ddosbarth?

Amser maith yn ol! (Tasg A)

Gweithgaredd: Defnyddio sesiwn adrodd stori i greu cyfleoedd ar gyfer chwarae dramatig, creadigol a chymdeithasol.			
Prif ffocws arsylwi: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol			
Meysydd Dysgu Eraill: Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Creadigol			
Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
10 munud	Cyflwyniad, nodau a braslun o'r sesiwn	Bydd hanner y grŵp yn gwneud y gweithgaredd cyntaf a'r hanner arall yn arsylwi, gan edrych ar y broses yn hytrach nag ar fersiwn terfynol. Bydd y grwpiau'n cyfnewid rôl am yr ail weithgaredd.	
20 munud	Mewnbwn y sesiwn adrodd stori	Nyangara (stori â chân o Zimbabwe)	Bydd crynodeb o'r stori'n cael ei ddarparu i gyfeirio ati
25 munud	Chwarae creadigol (Tasg A)	Ewch ati i ail-greu'r stori heb eiriau, gan ddefnyddio'r offerynnau i gynrychioli'r cymeriadau a'r digwyddiadau. Dewiswch un person i fod yn arweinydd, rhywun arall i fod yn Gyfarwyddwr Cerdd a gnewch yn siŵr fod pawb yn hapus gyda'i ran. Cyflwynwch a pherfformiwch eich stori i'r arsylwyr fel gwaith byr ar y gweill.	Tasg A: Casgliad o offerynnau taro ac offerynnau syml eraill
20 munud	Yr arsylwyr yn rhoi adborth a'r grŵp cyfan yn trafod y broses		

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Byddwch yn edrych am agweddau ar Ddatblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol

- Y ffordd y mae'r grŵp yn rhyngweithio, Gallu i nodi problemau a dod o hyd i atebion, Dealltwriaeth o'r rheolau, Chwarae teg, Parch at ei gilydd a gwerth cyfraniad personol, Parch at safbwyntiau'i gilydd, Bod yn ymwybodol o dreftadaeth Cymru ac yn ei dathlu

Efallai y byddwch hefyd yn gweld tystiolaeth o sgiliau Llythrennedd Iaith a Chyfathrebu

- Addasu'r ffordd y maent yn siarad i ofynion y gynulleidfa, Dangos ymwybyddiaeth o ddilyniant a datblygiad, Tystiolaeth o wrando'n ofalus, Siarad yn glir gyda mwy o hyder, Dangos ymwybyddiaeth o'r gwrandawr gan gynnwys manylion perthnasol, Datblygu syniadau, Siarad yn y rôl

Efallai hefyd y byddwch yn nodi Meysydd Dysgu eraill.

Nodiadau i helpu gyda'r drafodaeth adborth:

Trafod y sylwadau a'u pwysigrwydd, e.e.:

- Sut y gellid eu defnyddio i gynllunio'r cam nesaf, ar gyfer cofnodi cyflawniad
- Sut i ddadansoddi cynnydd mewn deallusrwydd a datblygu'r Sgiliau Allweddol (yn enwedig Sgiliau Meddwl)

Holwch eich hun:

- Pa fathau o sylwadau a fyddai'n fuddiol i chi wrth gynllunio ar gyfer y plant rydych yn eu dysgu?
- Pa ddulliau arsylwi a fyddai'n fwyaf defnyddiol yn yr ystafell ddosbarth?

Amser maith yn ol! (Tasg B)

Gweithgaredd: Defnyddio sesiwn adrodd stori i greu cyfleoedd ar gyfer chwarae dramatig, creadigol a chymdeithasol.

Prif ffocws arsylwi: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol

Meysydd Dysgu Eraill: Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Datblygiad Creadigol

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
25 munud	Chwarae creadigol (Tasg B)	Gwnewch dri pheth i gynrychioli'r stori ac i ddwyn y stori i gof. Ni ddylai'r un ohonynt gynnwys gwaith ysgrifennu. Dyma rai enghreifftiau: pyped hosan ar ffurf neidr, plât o fwyd ar gyfer y parti dathlu, ffon straeon. Dewiswch un person i adrodd y stori ac i gyflwyno'r pethau hyn i'r arsylwyr, ac i'w hatgoffa'n gryno o brif bwyntiau'r stori.	Tasg B: Blwch Gwneud Pethau yn cynnwys: Sannau, stwffin, llygaid â glud, platiau papur, deunyddiau gwneud gludwaith (collage), siswrn, gwllân, rhuban, raffia, llinynnau lliw, ffyn ag ati.
20 munud	Yr arsylwyr yn rhoi adborth a'r grŵp cyfan yn trafod y broses		

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Byddwch yn edrych am agweddau ar Ddatblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol

- Y ffordd y mae'r grŵp yn rhyngweithio, Gallu i nodi problemau a dod o hyd i atebion, Dealltwriaeth o'r rheolau, Chwarae teg, Parch at ei gilydd a gwerth cyfraniad personol, Parch at safbwyntiau'i gilydd, Bod yn ymwybodol o dreftadaeth Cymru ac yn ei dathlu

Efallai y byddwch hefyd yn gweld tystiolaeth o sgiliau Llythrennedd Iaith a Chyfathrebu

- Addasu'r ffordd y maent yn siarad i ofynion y gynulleidfa, Dangos ymwybyddiaeth o ddilyniant a datblygiad, Tystiolaeth o wrando'n ofalus, Siarad yn glir gyda mwy o hyder, Dangos ymwybyddiaeth o'r gwrandawr gan gynnwys manylion perthnasol, Datblygu syniadau, Siarad yn y rôl

Efallai hefyd y byddwch yn nodi Meysydd Dysgu eraill.

Nodiadau i helpu gyda'r drafodaeth adborth:

Trafod y sylwadau a'u pwysigrwydd, e.e.:

- Sut y gellid eu defnyddio i gynllunio'r cam nesaf, ar gyfer cofnodi cyflawniad
- Sut i ddadansoddi cynnydd mewn deallusrwydd a datblygu'r Sgiliau Allweddol (yn enwedig Sgiliau Meddwl)

Holwch eich hun:

- Pa fathau o sylwadau a fyddai'n fuddiol i chi wrth gynllunio ar gyfer y plant rydych yn eu dysgu?
- Pa ddulliau arsylwi a fyddai'n fwyaf defnyddiol yn yr ystafell ddosbarth?

Y Parti ar y Traeth

Gweithgaredd: Arsyliw'r sgîl corfforol taflu dan ysgwydd mewn darpariaeth barhaus. Bydd y cyd-destun yn cael ei osod gan ddetholiad o'r stori 'Y Parti ar y Traeth', a bydd yn cael ei ategu gan y Cerdyn Sgiliau Technegol 'Taflu dan ysgwydd' a'r set o Gardiau Gweithgareddau 'Bwrw'r Bwced'.

Prif ffocws y gwaith arsyliw: Datblygiad Corfforol

Meysydd dysgu eraill: Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol, Datblygiad Mathemategol, Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
5 munud	Cyflwyniad	Cyflwyniad ar lafar	Clipfyrddau a beiros Cardiau Gweithgareddau 'Bwrw'r Bwced'
10 munud	Gosod yr olygfa	Rhannwch y grŵp yn barau. Ym mhob pâr, esboniwch wahanol rolau'r un sy'n gwneud a'r un sy'n arsyliw. Darllenwch y detholiad o'r stori.	Lluniau wedi'u lamineiddio Cardiau Sgiliau Technegol Taflenni wedi'u lamineiddio a phennau ffelt Rhifau, swyddogaethau syml a labeli Cymraeg wedi'u lamineiddio
20 munud	Gweithgaredd	Gadewch i'r sawl sy'n gwneud archwilio'r ddarpariaeth barhaus. Rhowch gyfarwyddyd i'r sawl sy'n arsyliw, a dosbarthwch adnoddau ategol.	Bwcedi, blychau, peli, bagiau ffa, rhaffau sgipio, marcwyr dros dro, cerrig bach, potel fawr o ddŵr
10 munud	Cynllunio darpariaeth ar gyfer y dyfodol	Beth maent wedi'i weld wrth arsyliw? Defnyddiwch y Cerdyn Sgiliau Technegol a'r Gardiau Gweithgareddau i gynllunio darpariaeth ar gyfer y dyfodol.	Triongl cynllunio darpariaeth barhaus, cyfoethogi'r ddarpariaeth a darpariaeth â ffocws

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Arsylwi'r sgil corfforol taflu dan ysgwydd mewn darpariaeth barhaus. Bydd y cyd-destun yn cael ei osod gan ddetholiad o'r stori 'Y Parti ar y Traeth', a bydd yn cael ei ategu gan y Cerdyn Sgiliau Technegol 'Taflu dan ysgwydd' a'r set o Gardiau Gweithgareddau 'Bwrw'r Bwced'.

Nodiadau i'ch helpu:

- Rhannwch y grŵp mewn parau 'A' i wneud a 'B' i arsylwi
- Darllenwch dudalenau 9 - 11 o llyfr Y Parti ar y Traeth.
- Bydd 'A' yn cael eu harwain i'r ddarpariaeth barhaus i ddewis adnoddau, dewis eu gardd a dechrau cael hywl.
- Bydd 'B' yn cael y cardiau sgiliau technegol '*Taflu dan y fraich*' i gefnogi eu harsylwadau o'r sgiliau mae eu partner yn eu hymarfer.
- Bydd 'A' yn anelu i daflu cerrig bach neu fag ffa i bwced.
- Bydd 'B' yn arsylwi ar ei bartner (dylai parau newid drosodd).
- Mewn parau trafodwch beth a arsylwyd.
- Defnyddiwch y CST a'r Gardiau Gweithgaredd i gynllunio gwaith i'r dyfodol a chofnodwch ar y triongl cynllunio.
- Mewn grwpiau o 4, trafodwch ffyrdd gall y cardiau technegol eu defnyddio i gefnogi ymarferwyr wrth iddynt wneud arsylwadau.
- Ystyriwch pa gyfleoedd mae'r cardiau gweithgareddau yn eu cynnig ar gyfer darparu dysgu 'holistic' diddorol a chyffrous y tu fewn a'r tu allan.
- Adlewyrchu a rhoi adborth ar y sesiwn i'r grŵp cyfan a llenwi y ffurfleni gwerthuso.

Y Parti ar y Traeth

Gweithgaredd: Arsylwi symud Creadigol mewn tasg â ffocws mewn darpariaeth barhaus. Bydd y cyd-destun yn cael ei osod gan ddetholiad o'r stori 'Y Parti ar y Traeth', a bydd yn cael ei ategu gan y set o Gardiau Gweithgareddau 'Patrymau a Llwybrau'.

Prif ffocws y gwaith arsylwi: Datblygiad Corffonol

Meysydd dysgu eraill: Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu, Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd, Datblygiad Creadigol

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
15 munud	Gosod yr olygfa	Esboniwch y bydd y parau'n cyfnewid lle fel nad yr un person sy'n gwneud ac yn arsylwi. Cyflwyniad ar lafar. Beth yw Symud creadigol? Sut beth yw Symud creadigol yn y camau 'wrth iddynt ddatblygu', 'wrth iddynt wneud cynnydd' ac 'wrth iddynt ddod yn fwy medrus'? Esboniwch bod y gweithgaredd yn 'dasg â ffocws', a'i fod wedi'i anelu at y lefel 'wrth iddynt ddod yn fwy medrus' oherwydd gwaith dysgu ac arsylwadau a wnaed yn flaenorol.	Clipfyrddau a beiros Peiriant chwarae CDs a batris CDs sain Rhubanau a sgarffiau Sialciau Taflenni cynllunio gwag
20 munud	Gweithgaredd	Darllenwch y detholiad o'r stori. Ymgynghorwch i geisio dod i gytundeb ynghylch a ddylid gweithio ar greu stori symud (dechrau, canol neu ddiwedd). Dywedwch wrth y sawl sy'n gwneud i fynd i archwilio'r potensial o ran symudiadau ar gyfer y 'dechrau'. Rhowch gyfarwyddiadau i'r sawl sy'n arsylwi - dosbarthwch y Cerdyn Gweithgareddau 'Patrymau a Llwybrau' (wrth iddynt ddod yn fwy medrus). Dylai'r sawl sy'n gwneud greu cymal dechrau, canol neu ddiwedd. Dylai'r arsylwyr arsylwi a chofnodi'r hyn y maent yn ei weld.	
10 munud	Cynllunio darpariaeth ar gyfer y dyfodol	Beth maent wedi'i arsylwi? Defnyddiwch Gardiau Sgiliau Technegol a Chardiau Gweithgareddau i gynllunio darpariaeth ar gyfer y dyfodol.	Triongl cynllunio darpariaeth barhaus, cyfoethogi'r ddarpariaeth a darpariaeth â ffocws
30 munud	Cael adborth ar y sesiwn, myfyrio yn ei chylch a'i gwerthuso		Ffurflenni gwerthuso

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Arsylwi symud Creadigol mewn tasg â ffocws mewn darpariaeth barhaus. Bydd y cyd-destun yn cael ei osod gan ddetholiad o'r stori 'Y Parti ar y Traeth', a bydd yn cael ei ategu gan y set o Gardiau Gweithgareddau 'Patrymau a Llwybrau'.

Nodiadau i'ch helpu:

- Cyflwyniad ac eglurhad 'Beth ydy Symud Creadigol?' a sut mae yn edrych 'wrth ddatblygu', 'wrth cynnydd' ac 'wrth ddod yn fwy medrus'?
- Rhannwch y grŵp mewn parau 'A' i wneud a 'B' i arsylwi
- Darllenwch dudalenau 16 - 18.
- Mae 'B's yn dechrau archwilio symud ar ben eu hun neu gyda ffrind.
- Mae 'A' yn cael cyfarwyddyd a 'Patrymau a Llwybrau' chardiau symud i gefnodgi eu harsylwadau.
- Dylai parau newid drosodd. Bydd yr arsylwyr yn gwneud a'r rhai sydd yn gwneud yn arsylwi.
- Mewn parau trafodwch beth a arsylwyd.
- Defnyddiwch y CST a'r Cardiau Gweithgaredd i gynllunio gwaith i'r dyfodol a chofnodwch ar y triongl cynllunio.
- Mewn grwpiau o 4, trafodwch ffyrdd gall y cardiau technegol eu defnyddio i gefnogi ymarferwyr wrth iddynt wneud arsylwadau.
- Ystyriwch pa gyfleoedd mae'r cardiau gweithgareddau yn eu cynnig ar gyfer darparu dysgu 'holistic' diddorol a chyffrous y tu fewn a'r tu allan.
- Adlewyrchu a rhoi adborth ar y sesiwn i'r grŵp cyfan a llenwi y ffurfleni gwerthuso.

Planed Chwarae

Gweithgaredd: Arsylywi sgîl corfforol **driblo â'r dwylo** mewn darpariaeth barhaus. Bydd y cyd-destun yn cael ei osod gan ddetholiad o'r stori 'Planed Chwarae', a bydd yn cael ei ategu gan y Cerdyn Sgiliau Technegol 'Driblo â'r dwylo' a'r set o Gardiau Gweithgareddau 'Creaduriaid Craff'.

Prif ffocws y gwaith arsylywi: Datblygiad Corfforol

Meysydd dysgu eraill: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd, Datblygiad Mathemategol, Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
5 munud	Cyflwyniad	Cyflwyniad ar lafar	Clipfyrddau a beiros Cardiau Gweithgareddau 'Creaduriaid Craff' Lluniau/darluniau o sgiliau wedi'u lamineiddio
10 munud	Gosod yr olygfa	Rhannwch y grŵp yn barau. Ym mhob pâr, esboniwch wahanol rolau'r un sy'n gwneud a'r un sy'n arsylywi. Darllenwch y detholiad o'r stori.	Cerdyn Sgiliau Technegol - Driblo â'r dwylo Taflenni wedi'u lamineiddio a phennau ffelt Labeli Cymraeg wedi'u lamineiddio Peli, bwcedi/basgedi, marcwyr dros dro, cylchoedd, conau meddal hyblyg
20 munud	Gweithgaredd	Gadewch i'r sawl sy'n gwneud archwilio'r ddarpariaeth barhaus. Rhowch gyfarwyddyd i'r sawl sy'n arsylywi, a dosbarthwch adnoddau ategol.	Posterï Sêr, planedau, creaduriaid/estroniaid, masgiau/penwisgoedd
10 munud	Cynllunio darpariaeth ar gyfer y dyfodol	Beth maent wedi'i weld wrth arsylywi? Defnyddiwch y Cerdyn Sgiliau Technegol a'r Cardiau Gweithgareddau i gynllunio darpariaeth ar gyfer y dyfodol. Trafodwch gysylltiadau â Meysydd dysgu eraill.	Trianglau cynllunio darpariaeth barhaus, cyfoethogi'r ddarpariaeth a darpariaeth â ffocws

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Arsylwi sgîl corfforol driblo â'r dwylo mewn darpariaeth barhaus. Bydd y cyd-destun yn cael ei osod gan ddetholiad o'r stori 'Planed Chwarae', a bydd yn cael ei ategu gan y Cerdyn Sgiliau Technegol 'Driblo â'r dwylo' a'r set o Gardiau Gweithgareddau 'Creaduriaid Craff'.

Nodiadau i'ch helpu:

- Rhannwch y grŵp mewn parau 'A' i wneud a 'B' i arsylwi
- Darllenwch dudalenau 10 o Planed Chwarae'.
- Bydd 'A' yn cael eu harwain i'r ddarpariaeth barhaus i ddewis adnoddau, dewis eu gardd a dechrau cael hywl.
- Bydd 'B' yn cael y cardiau sgiliau technegol *Driblo Pêl* i gefnogi eu harsylwadau o'r sgiliau mae eu partner yn eu hymarfer.
- Bydd 'A' yn driblo, taflu a dal peli, yn y gofod ac ar darged.
- Bydd 'B' yn arsylwi ar ei bartner gan ddefnyddio y cardiau sgiliau technegol 'driblo â'r dwylo' (dylai parau newid drosodd).
- Defnyddiwch y CST a'r Gardiau Gweithgaredd i gynllunio gwaith i'r dyfodol a chofnodwch ar y triongl cynllunio.
- Mewn grwpiau o 4, trafodwch ffyrdd gall y cardiau technegol eu defnyddio i gefnogi ymarferwyr wrth iddynt wneud arsylwadau.
- Ystyriwch pa gyfleoedd mae'r cardiau gweithgareddau yn eu cynnig ar gyfer darparu dysgu 'holistic' diddorol a chyffrous y tu fewn a'r tu allan.
- Adlewyrchu a rhoi adborth ar y sesiwn i'r grŵp cyfan a llenwi y ffurfleni gwerthuso.

Planed Chwarae

Gweithgaredd: Arsylwi symud creadigol mewn tasg â ffocws. Bydd y cyd-destun yn cael ei osod gan ddetholiad o'r stori 'Planed Chwarae', a bydd yn cael ei ategu gan y set o Gardiau Gweithgareddau 'Ar Garlam i'r Gofod'.

Prif ffocws y gwaith arsylwi: Datblygiad Corfforol

Meysydd dysgu eraill: Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd, Datblygiad Mathemategol, Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu

Amser:	Cynnwys:	Dull:	Adnoddau:
15 munud	Gosod yr olygfa	Esboniwch y bydd y parau'n cyfnewid lle fel nad yr un person sy'n gwneud ac yn arsylwi. Cyflwyniad ar lafar. Beth yw Symud creadigol? Sut beth yw symud creadigol yn y camau 'wrth iddynt ddatblygu', 'wrth iddynt wneud cynnydd' ac 'wrth iddynt ddod yn fwy medrus'? Esboniwch bod y gweithgaredd yn 'dasg â ffocws', a'i fod wedi'i anelu at y lefel 'wrth iddynt ddod yn fwy medrus' oherwydd gwaith dysgu ac arsylwadau a wnaed yn flaenorol.	Clipfyrdau a beiros Peiriant chwarae CDs a batris CDs sain Arddangosfeydd symudol o blanedau Taflenni cynllunio gwag
20 munud	Gweithgaredd	Darllenwch y detholiad o'r stori. Dywedwch wrth y sawl sy'n gwneud i fynd i archwilio'r potensial o ran symudiadau ar gyfer y gytgan (gan weithio ar eu pen eu hunain neu gyda ffrind) Rhowch gyfarwyddiadau i'r sawl sy'n arsylwi - dosbarthwch y Cerdyn Gweithgareddau 'Ar Garlam i'r Gofod' (wrth iddynt ddod yn fwy medrus). Dylai'r sawl sy'n gwneud greu cytgan ar gyfer ein dawns antur trwy'r gofod. Dylai'r arsylwyr arsylwi a chofnodi'r hyn y maent yn ei weld.	
10 munud	Cynllunio darpariaeth ar gyfer y dyfodol	Beth maent wedi'i arsylwi? Defnyddiwch y Cerdyn Sgiliau Technegol a'r Cardiau Gweithgareddau i gynllunio darpariaeth ar gyfer y dyfodol.	Triangl cynllunio darpariaeth barhaus, cyfoethogi'r ddarpariaeth a darpariaeth â ffocws
30 munud	Cael adborth ar y sesiwn, myfyrio yn ei chylch a'i gwerthuso.		Ffurflenni gwerthuso

Nodiadau i helpu'r hwylusydd a'r grŵp

Gweithgaredd: Arsylwi symud creadigol mewn tasg â ffocws mewn darpariaeth barhaus. Bydd y cyd-destun yn cael ei osod gan ddetholiad o'r stori 'Planed Chwarae', a bydd yn cael ei ategu gan y set o Gardiau Gweithgareddau 'Ar Garlam i'r Gofod'.

Nodiadau i'ch helpu:

- Cyflwyniad ac eglurhad 'Beth ydy Symud Creadigol?' a sut mae yn edrych 'wrth ddatblygu', 'wrth cynnydd' ac 'wrth ddod yn fwy medrus'?
- Rhannwch y grŵp mewn parau 'A' i wneud a 'B' i arsylwi
- Darllenwch dudalenau 6 & 7 o Planed Chwarae'.
- Mae 'B's yn dechrau archwilio symud ar ben eu hun neu gyda ffrind.
- Mae 'A' yn cael cyfarwyddyd a chardiau symud yn y gofod i gefnogi eu harsylwadau.
- Dylai parau newid drosodd. Bydd yr arsylwyr yn gwneud a'r rhai sydd yn gwneud yn arsylwi.
- Mewn parau trafodwch beth a arsylwyd.
- Defnyddiwch y CST a'r Cardiau Gweithgaredd i gynllunio gwaith i'r dyfodol a chofnodwch ar y triongl cynllunio.
- Mewn grwpiau o 4, trafodwch ffyrdd gall y cardiau technegol eu defnyddio i gefnogi ymarferwyr wrth iddynt wneud arsylwadau.
- Ystyriwch pa gyfleoedd mae'r cardiau gweithgareddau yn eu cynnig ar gyfer darparu dysgu 'holistic' diddorol a chyffrous y tu fewn a'r tu allan.
- Adlewyrchu a rhoi adborth ar y sesiwn i'r grŵp cyfan a llenwi y ffurfleni gwerthuso.